

Toimintasuunnitelma 2024

**TURUN LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY/
KOTIKUNNAS**

KOTIKUNNAS

SISÄLLYS

Toiminnanjohtajan katsaus	2
Hoitokoti Venla	5
Väinö-koti	6
Ryhmäkoti Kaisla	7
Sylvi-koti	8
Asuinkoti Kotikunnas	9
Sairaanhoidon vastuualue ja lääkäripalvelut	11
Fysioterapia	12
Päiväpaikka Villa	14
Hanke- ja kansalaistoiminta	16
Kiinteistönhoito, ravintohuolto ja puhtaanapito	28
Taloushallinto	30
Henkilökunta ja työyhteisö	31
Harjoittelijat	34

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2024 ydinteemat:

- Hoitohenkilökunnan saatavuus. Työnantajan pito- ja vetovoima.
- Yhteisöllisyys on vuoden 2024 arvoteema ja se näkyy vahvasti koko yhdistyksen toimintasuunnitelmassa.
- Yhdistys täyttää 75-vuotta.
- Vakaan talouden ylläpitäminen, kulujen hallinta ja ennakointi.
- Varhan säästöjen vaikutukset ikäihmisten palveluiden saatavuuteen ja palvelutarpeiden arviointiin.
- Järjestöavustusten tulevaisuus hallitusohjelmaan kirjattujen säästöjen toteutuessa.
- Yhdistyksen organisaatiomuutosten hallittu jalkauttaminen.
- Ukrainan sodan vaikutukset yhteiskunnan toimintoihin ja talouteen.

Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry on voittoa tavoittelematon, yleishyödyllinen sosiaali- ja terveysalan järjestö. Toiminta-ajatuksemme mukaisesti järjestämme yksilöllisiä kuntoutumis-, asumis-, hoiva- ja tukipalveluita ikääntyneille ja olemme aktiivinen kansalaistoimija.

Yhdistyksemme juhlii toimintasuunnitelmavuonna 75-vuotista taivaltaan moninaisten muutosten keskellä. Olemme eläneet nyt vajaan vuoden uudella hyvinvointialueella. Odotusten mukaisesti muutos on ollut ajoittain takkuilevaa, ja erityisesti tiedonkulku eri toimijoiden kesken on ollut haastavaa. Isot muutokset eivät ole helppoja, vaan niiden rakentaminen ja jalkauttaminen voi kestää vuosia. Olemme oppineet vuoden aikana maltillisuutta ja epävarmuuden sietämistä. Asiat valmistuvat aikanaan. Tulevana vuonnakin Varhan organisaation rakentaminen jatkuu. Lisähaasteensa sille tuovat hallitusohjelmaan kirjatut säästötavoitteet. Yhdistyksenä kannamme merkittävää huolta siitä, miten säästökuuri tulee näkymään ikäihmisten palvelutarpeiden arvioinnissa, miten korkealle palveluiden saamisperusteiden rima tullaan nostamaan ja miten tämä tulee näkymään erityisesti kotona asuvien ikäihmisten ja heidän omaishoitajien elämässä.

Olemme valinneet vuoden 2024 arvoteemaksi yhteisöllisyyden. Taustalla vaikuttaa edelleen korona-ajan kasvattama sosiaalinen velka, jonka vastavoimana yhteisöllisyyden lisääminen ja korostaminen on hyvä lääke. Ikäihmisten yksinäisyys on valtava yhteiskunnallinen haaste. Sen korjaamiseksi me haluamme tehdä oman osuutemme niin kotona asuviin ikääntyneisiin kohdistuvassa kansalaistoiminnassamme kuin Kotikuntaan omassa palvelutuotannossakin. Näemme, että yhteisöllisyys tuo merkittävää lisäarvoa myös työyhteisöön, omaisyhteistyöhön ja verkostoyhteistyöhön. Osallisuuden kokemus ja toimijuuteen kannustaminen vaativat yhteisön, jonka jäseniä koemme aidosti olevamme.

Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry solmi uuden seudullisen ostopalvelusopimuksen tehostetusta palveluasumisesta 1.9.2021 lähtien. Sopimus on määräaikainen ja loppuu 31.8.2026. Vanhat sopimukset siirtyivät vuoden alussa Varhan alle. Varhan hankintapuolen tavoitteena on toteuttaa jossain vaiheessa uusi kilpailutus, mutta aikataulusta ei ole vielä mitään varmaa tietoa. Uuteen kilpailutukseen asti noudatamme vuonna 2021 solmittua sopimusta.

Vanhuspalvelulain toisen vaiheen voimaanastuminen tulee näillä näkymin siirtymään entisestään. Keväällä 2023 sovittua siirtymää joulukuulle 2023 tullaan todennäköisesti eduskunnan päätöksellä jatkamaan. Näin ollen henkilöstön mitoitukset tulisivat pysymään ensi vuonna ennallaan. Hoitajapula on kuitenkin edelleen yksi merkittävimmistä hoitoalaa rasittavista ongelmista. Hoitoalan resurssien riittävyys ja turvaaminen on nähdäksemme tämän hetken ja ensi vuoden suurin ja perustavanlaatuisin kysymys. Yhdistys pyrkii jatkuvasti kehittämään oman työyhteisönsä pito- ja vetovoimaa. Meidän tulee kyetä vastaamaan yleiseen palkkatason nousuun ja samalla luomaan entistä positiivisempaa työnantajakuva. Vuoden 2023 aikana olemme jo tehneet paljon palkitsemisjärjestelmän kehittämisen osalta, mutta tulevana vuonna yksi suurimmista henkilöstökuluihin liittyvistä avoimista kysymyksistä on Varhan palkkaharmonisaatio. Vielä emme tiedä miten ja milloin se toteutuu, emmekä sitä, miten suuria paineita se asettaa yhdistyksemme palkkoihin.

Yhdistyksen hallinnon organisaatiota tullaan ensi vuonna uudistamaan. Hoitotyön johtaminen tullaan siirtämään palvelupäällikölle, jonka rekrytointi toteutetaan jo vuoden 2023 aikana. Kiinteistöpäällikön jäädessä eläkkeelle hänen tehtäväkuvansa uudelleen järjestellään kiinteistöhoidon ulkoistuksilla ja töiden uudelleen organisoinnilla. Muutos on kohtuullisen suuri ja haastaa koko hallinnon ajattelemaan asioita uudella tavalla.

Yhdistyksen työntekijöille tarjotaan aikaisempien vuosien tapaan kattavat työterveyspalvelut, koulutusta ja työnohjausta. Henkilökuntaa kannustetaan liikkumaan ja kulttuurin pariin jakamalla kulttuuriseteleitä ja järjestämällä liikuntaryhmiä. Tarjoamme henkilöstölle yhteisöllisyyttä ja työniloa vahvistavia tilaisuuksia, tempauksia ja keskustelufoorumeita. Kaikenlaisiin esiin tuleviin epäkohtiin tartumme viipymättä. Epäasiallisen kohtelun suhteen Kotikunnaassa on nollatoleranssi. Myös hyvään johtamiseen ja esimiesten jaksamisen kiinnitetään huomiota. Olemme sitoutuneet vuotuisiin johtamisen ja työtyytyväisyyskyselyihin, joiden avulla voimme kehittää toimintaamme oikeaan suuntaan.

Vuoden 2023 kiinteistön budjettiin kirjattiin vain toimenpiteitä, jotka tähtäsivät energiansäästöön. Näin ollen muita toimia on siirtynyt tulevaisuuteen. Seuraamme kiinteistön PTS-suunnitelmaa, jossa suurin yksittäinen hankinta on E-osan kaukolämmön alajakokeskus. Vuoden 2024 suunnitelmiin kuuluu myös Asuinkodin huoneistojen kiintokalusteiden ja kodinkoneiden päivittäminen. Alkuvuonna pyritään remontoimaan yksi malliasunto, jonka perusteella kaikki 39 vuokra-asuntoa tullaan muutaman vuoden sisällä remontoimaan. Suunnitelmissa on myös neljän parvekkeen peruskorjaus.

Huoneistojen pintaremontteja suoritetaan tarpeen mukaan asukkaan vaihtuessa. Kotikunnaan keittiö vaatii myös suurempaa peruskorjausta ja kyseessä onkin suhteellisen iso investointi. Tavoitteena on tehdä suunnitelmat ensi vuoden aikana, jolloin toteutusvuosi olisi 2025.

Kotikunnaan ruokapalveluista vastaa oma keittiö. Ensi vuoden painopisteenä keittiössä on edelleenkin laadukas, hyvänmakuinen ja ravitsemusvaatimukset täyttävä ruoka sekä ruokahävikin minimointi. Kotikunnaan keittiössä pyydetään aktiivisesti asukkaiden palautetta ruuasta niin tyytyväisyyden suhteen kuin uusien toiveidenkin osalta. Keittiöstä voi edelleen myös tilata tarjoiluja Kotikunnaassa järjestettäviin yksityistilaisuuksiin.

Toimintasuunnitelmavuoden 2024 teema yhteisöllisyys näkyy yhdistyksemme kansalaistoiminnassa monin tavoin. **Liikkuva resurssikeskus**-toiminta ja **Liiku lähellä**-hanke vähentävät alueellista eriarvoisuutta ja lisäävät yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta ikääntyneen elämäntilanne ja tausta huomioiden. Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistetaan sekä järjestöneuvonnalla että pop up-vapaaehtoistoiminnalla ja vertaisviestijöillä. **Sippe**-toiminta sekä **Varjosta valoon**-toiminnan ryhmät vähentävät ikäihmisten yksinäisyyttä ja uusia ystävyysuhteita syntyy. **Vapaaehtoistoiminnan** osalta kiinnitämme huomioita vapaaehtoisten omiin vaikuttamismahdollisuuksiin ja yhdessä tekemiseen.

Hanketoimintamme toteuttaa sekä yhdistyksemme strategiaa että osaltaan myös Turun kaupungin pormestariohjelman, Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja STEA:n linjauksia. Myös juuri ilmestyvän Ikäihmisten laatusuosituksen, kansallisen ikäohjelman ja Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonseptin tavoitteita edistetään. Erittäin suuri vuonna 2024 tapahtuva muutos on se, että STEA:n avustusten ja Veikkauksen tuottojen välinen suhde katkeaa ja uusi järjestöjen rahoitusmalli valmistuu. Myös Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen avustusjärjestelmät kehittyvät edelleen.

Tuleva vuosi on täynnä uudistuksia ja haasteita, mutta toisaalta niihin on jo totuttu ja luottamus hyvään lopputulokseen on vahva. Ensi vuonna meillä on syytä myös juhlaan, kun yhdistyksemme viettää 75-vuotis juhluvuottaan. Vaikka katseemme on aina vahvasti tulevaisuudessa ja pyrimme aktiivisesti eteenpäin, juhluvuoden äärellä on ihan hyvä myös katsahtaa peruutuspeiliin ja muistuttaa koko yhteisöämme siitä, miten paljon hienoja asioita tässä yhdistyksessä on vuosien saatossa saatu aikaan. Mikään niistä ei olisi toteutunut ilman vahvaa ja tavoitteellista arvopohjaa, uskoa yhdessä tekemiseen ja rohkeutta kokeilla jotain uutta. Ihminen ja yksilö on aina lähtökohtaisesti arvokas, mutta arvolähtöisessä yhteisössä piilee aina monikertainen voima ja mahdollisuuksien virta, johon yksi henkilö ei koskaan pysty.

HOITOKOTI VENLA

Hoitokoti Venla tarjoaa muistisairautta sairastaville asiakkaille ympärivuorokautista hoitoa turvallisessa ja kodikkaassa ympäristössä. Asiakaskunta koostuu vaativan tehostetun palveluasumisen asukkaista sekä tilapäishoidon asukkaista. Asukkaat ohjautuvat Venlaan hyvinvointialueen sijoittamana tai yksityisasiakkaina. Kokonaispaikkamäärä hoitokoti Venlassa on 13 asukasta.

Venlassa keskitytään tuttuun tapaan vuonna 2024 pitkäaikaisasukkaiden yksilölliseen ja laadukkaaseen hoitoon sekä toiminnalliseen arkeen asukkaiden omien voimavarojen mukaan. Jokaiselle asukkaalle pyritään tarjoamaan onnistumisen kokemuksia ja hyvänolon tunteita henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Oman osaston toiminnan lisäksi asukkailla on mahdollisuus osallistua Kotikunnaan yhteisiin tapahtumiin ja sosiokulttuuriseen toimintaan. Venlan hoitohenkilöstö on erikoistunut muistisairaiden henkilöiden hoitoon.

Venla on vakiinnuttanut paikkansa yli 30 vuoden kokemuksella muistisairaiden tilapäishoidon osaamisyksikkönä. Venlan pienet ja viihtyisät tilat tukevat tilapäishoidon asiakkaiden turvallisuuden tunnetta vieraassa ympäristössä. Hoitojakson aikana vahvistetaan asiakkaiden jäljellä olevia voimavaroja. Hoitojaksojen aikana pyritään löytämään moniammatillisesti sellaisia ratkaisuja, jotka tukevat omaishoitajaa ja asiakkaan selviytymistä kotona mahdollisimman pitkään. Keskeisessä asemassa on yhteistyö muiden tukipalveluja tuottavien tahojen kanssa.

Tilapäishoidon asukkaista osa käy säännöllisessä vuorohoidossa, osa tulee hoitojaksolle omaishoitajien lakisääteisten vapaiden ajaksi ja osa on hoitojaksolla vain kerran esim. hoitoisuuden arvioimiseksi. Hoitoisuuden arvioita tehdään myös silloin, kun arvioidaan asiakkaan tulevia palveluiden tarpeita. Asiakkaiden äkillisiinkin hoidon tarpeisiin pyritään vastaamaan viipymättä. Venlan henkilökunnan haasteena on moninainen asiakaskunta ja alati vaihtuvat asukkaat. Hoitajien tulee pysyä jatkuvasti ajan hermolla ja etsiä ketterästi uusia toimintatapoja arjen sujuvoittamiseksi ja turvaamiseksi erilaisissa elämäntilanteessa oleville henkilöille.

Venlan henkilökuntaan on tullut uusia hoitajia ja tulevana vuonna henkilökuntaan tiimitymiseen panostetaan. Haluamme keskittyä edelleen niin asukkaiden kuin henkilökunnankin viihtyvyyteen. Venlan keskeisenä tavoitteena on mukava ja myönteinen ilmapiiri, jossa viihtyvät niin asukkaat, omaiset kuin työkaveritkin.

Hoitajat tarjoavat asukkaille vaihtelevaa ja elämänmakuista arkea, asukkaat kohdataan yksilöinä, heidän erityistarpeensa huomioiden. Asukkaiden toimijuutta ylläpidetään niin aktiivisella ulkoilulla kuin myös sisäliikunnalla hyödyntäen erilaisia Kotikunnaan tiloja monipuolisen toiminnan takaamiseksi.

Fysioterapeutti käy viikoittain pitämässä asukkaille ryhmämuotoista tuolijumppaa ja yksilöllisiä liikuntatuokioita asukkaiden henkilökohtaisten tarpeiden mukaan.

Fysioterapeutti osallistuu hoitajien kanssa asukkaiden RAI-arviointien tekoon ja ohjaa tarvittaessa myös hoitohenkilökuntaa työergonomiassa. Venlan arkea rikastuttaa myös upea vapaaehtoistyöntekijöiden joukko ja sote -alaa opiskelevat harjoittelijat.

Omaisten ilta järjestetään vuoden alussa ja asukkaiden ja omaisten yhteistä puurojuhlaa vietetään joulukuussa. Omaiset saavat mahdollisuuden vastata tyytyväisyyskyselyyn vuoden alussa koskien mennyttä vuotta. Myös asukkaiden tyytyväisyyttä pyritään kartoittamaan kyselyin siinä määrin, kun he vielä kykenevät ilmaisemaan mielipiteensä.

Hoitajien kanssa jatketaan hoitotyön kirjaamisen kehittämistä. Lisäksi virikkeellisen arjen vuosikelloa ja käytäntöjä tullaan kehittämään huomioiden vuodenaikojen vaihtelut ja asukkaiden yksilölliset tarpeet.

VÄINÖ-KOTI

Väinö-koti tarjoaa tehostettua palveluasumista kodikkaassa ympäristössä 13 asukkaalle. Asukkaat ohjautuvat Väinö-kotiin pääasiassa hyvinvointialueen sijoittamana tai yksityisasiakkaina. Asukkaat asuvat tilavissa yhdenhengen huoneissa, joissa kaikissa oma kylpyhuone. Asukkaat saavat kalustaa huoneensa omilla tutuilla huonekaluilla itsensä näköiseksi.

Väinö-kodin yhteiset tilat toimivat asukkaiden yhteisöllisenä tilana ja tilat muuntautuvat asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Kaikilla asukkailla on käytössään Vivago-hyvinvointikello, joka turvahälytysten lisäksi seuraa käyttäjänsä aktiivisuutta ympäri vuorokauden ja oppii tuntemaan asukkaan normaalin vuorokausirytmien. Kello toimii perinteisenä hoitajakutsuna, mutta tekee myös automaattihälytyksiä henkilökohtaisten säätöjen mukaisesti, kun asukas ei siihen enää itse pysty. Vivago-järjestelmän tuottamaa hyvinvointitietoa käytetään muun muassa asukkaan yksilöllisen hoidon suunnittelussa.

Tulevana vuonna haluamme panostaa niin asukkaiden, omaisten kuin henkilökunnankin viihtyvyyteen. Väinössä panostetaan hyvään, yhteisölliseen, välittömään ilmapäiriin ja arvostavaan kohtaamiseen.

Kaikki Kotikunnaan yhteiset tilat ovat myös Väinön asukkaiden käytössä, mikä mahdollistaa Väinön asukkaille kokemuksen koko Kotikunnaan lämminhenkisestä yhteisöstä, taide- ja kulttuuritapahtumista ja Kotikunnaan ravintolapalveluista. Yhteisömuusikon säännöllisesti pitämät musiikkituokiot jatkuvat Väinössä. Pyrimme huomioimaan kaikkien asukkaiden yksilölliset tarpeet ja tarjoamaan monipuolista sisältöä jokaiseen päivään. Ulkoilu kuuluu säiden salliessa jokapäiväiseen ohjelmaan. Talon ulkopuolelle tapahtuvia retkiä tullaan toteuttamaan pienelläkin kynnyksellä asukkaiden toimintakyvyn ja toiveiden mukaan. Toiminnan ytimessä on asukkaiden kokonaisvaltaisen toimijuuden tukeminen.

Hoitajien lemmikkien vierailut ovat toivottuja aina mahdollisuuksien mukaan. Fysioterapeutti käy viikoittain pitämässä asukkaille tuolijumppaa ja yksilöllisiä liikuntatuokioita jokaisen asukkaan henkilökohtaisen tarpeen mukaan. Fysioterapeutti osallistuu hoitajien kanssa asukkaiden RAI- arviointien tekoon ja ohjaa tarvittaessa myös hoitohenkilökuntaa työergonomiassa. Väinön arkea rikastuttaa myös upea vapaaehtoistyöntekijöiden joukko ja sote-alaa opiskelevat harjoittelijat.

Omaisten ilta tullaan järjestämään vuoden alussa ja asukkaiden ja omaisten yhteistä puurojuhlaa vietetään joulukuussa. Omaiset saavat mahdollisuuden vastata tyytyväisyyskyselyyn vuoden alussa koskien mennyttä vuotta. Myös asukkaiden tyytyväisyyttä pyritään kartoittamaan kyselyin siinä määrin, kun he vielä kykenevät ilmaisemaan mielipiteensä.

Hoitajien kanssa jatketaan hoitotyön kirjaamisen kehittämistä. Lisäksi virikkeellisen arjen vuosikelloa ja käytäntöjä tullaan kehittämään, huomioiden vuodenaikojen vaihtelut ja asukkaiden yksilölliset tarpeet.

RYHMÄKOTI KAISLA

Ryhmäkoti Kaisla tarjoaa kodinomaisessa ympäristössä vaativaa tehostettua palveluasumista muistisairautta sairastaville asukkaille. Ryhmäkoti muodostuu kahdesta 14 hengen osastosta. Ryhmäkodissa huomioidaan muistisairaana erityistarpeet toteuttamalla laadukasta hoivaa ja huolenpitoa sekä toiminnallista arkea. Asukkaat ohjautuvat Kaislaan seudullisen puitesopimuksen kautta hyvinvointialueen sijoittamana tai yksityisasiakkaina.

Hyvän hoidon perustana on erityisosaaminen muistisairaana kohtaamisessa. Molemmipuolisen luottamuksen ja ymmärryksen luomiseksi tarvitaan arvostava ja kunnioittava ilmapiiri. Kiireettömyys ja aito läsnäolo sekä

herkkyys ja taito kuulla muistisairaana tarpeet ja toiveet luovat turvallisen ympäristön ja sujuvan arjen. Tiivis yhteistyö omaisten kanssa ja heiltä kerätty tieto asukkaan elämänhistoriasta auttaa hoidon sujumisessa tarjoten asukkaalle mielekästä ja omannäköistä elämää. Perheenjäsenet ja läheiset voivat olla halutessaan mukana osaston arjessa tarjoten läsnäolollaan turvallisuuden tunnetta muistisairaalle. Moniammatillinen tiimityö jatkuu vahvistaen muistisairaana mahdollisuuksia toimia uudessa ympäristössä ja elämäntilanteessa. Tukemalla ja auttamalla saadaan näkyviin niitä kykyjä ja taitoja, jotka ovat vielä olemassa. Sosiokulttuurista työtettä vahvistamalla pyritään tukemaan muistisairaana merkityksellistä arkea. Sosiokulttuurinen ilmapiiri lisää asukkaan yhteisöllisyyttä ja osallistumista vielä silloinkin, kun hän ei itse enää kykene aktiiviseen toimijuuteen. Talon järjestämiin yhteisiin tapahtumiin ja juhlatilaisuuksiin osallistutaan aktiivisesti kannustaen myös omaisia ja läheisiä mukaan. Perinteiset omaistenilta ja joulun lähestyessä yhteinen puurojuhla osastolla ovat tulevana vuonna jälleen ohjelmassa.

Vapaaehtoistyöntekijät ovat mukana osaston toiminnassa arvokkaalla panoksellaan mahdollistaen asukkaiden osallisuutta talossa tapahtuvaan toimintaan ja ulkoiluun.

Kotikunnaan tulevan vuoden teemaksi valittiin yhteisöllisyys. Tavoitteena on lisätä yhteistyötä osastojen sekä tiimien välillä ja käynnistää toimintoja, jotka olivat suunnitteilla jo ennen koronarajoituksia. Tiimivastaavien säännölliset tapaamiset pyritään aloittamaan ja vakiinnuttamaan osaksi vuosikelloa. Ajatuksena on jakaa hyviä toimintatapoja yli osastorajojen, suunnitella ja ideoida uusia käytänteitä sekä madaltaa kynnystä työskennellä muilla osastoilla. Virikevastaavien yhteistyötä suunnitellaan myös aloitettavaksi tulevana toimintavuonna. Yhteistyön tavoitteena on ideoida mielekästä toimintaa ja uusia virikkeellisiä hetkiä asukkaiden merkityksellisen arjen luomiseksi.

Kaislan tiimeissä on henkilöstövaihdosten myötä nähty mittava uudistuminen. Tulevana toimintavuonna keskitytäänkin aktiivisesti tiimihengen vahvistamiseen sekä sujuvaan yhteistyön rakentamiseen tiimien välillä. Tavoitteena on luoda hyvinvoiva ja joustava työyhteisö, joka lisää pysyvyyttä ja halukkuutta kehittyä ammatillisesti hoitotyössä muistisairauksien parissa. Koulutukset, tyky-toiminta, kehittämispäivät ja työnohjaus kuuluvat tulevan toimintavuoden tavoitteisiin.

SYLVI-KOTI

Sylvi-koti on vuonna 2014 valmistunut 24 asukkaan ryhmäkoti. Sylvi-koti on jaettu A- ja B-puoleen, jolloin ryhmäkotiin muodostuu kaksi 12 hengen yhteisöä. Ryhmäkotien välissä sijaitsee talvipuutarha sekä yhteinen aidattu pihapatio, jossa asukkaiden on helppo ulkoilla silloin, kun itse haluaa. Asukkaat ohjautuvat Sylvi-kotiin pääsääntöisesti seutukunnallisen puitesopimuksen perusteella ostopalveluasiakkaina. Lisäksi asiakkaita voi tulla palvelusetelillä tai itsemaksavana.

Yhdistys on valinnut vuoden 2024 kantavaksi arvoksi yhteisöllisyyden. Laadukkaan hoivan ja huolenpidon ohella haluamme luoda Sylvi-kodista aidosti viihtyisän, turvallisen ja sosiaalisesti kannustavan yhteisön. Yhteisö muodostuu kaikista jäsenistään. Siksi onkin tärkeää panostaa siihen, että asukkaiden ohella myös omaiset ja henkilökunta kokevat kuuluvansa samaan yhteisöön yhdenvertaisina ja arvokkaina jäseninä.

Sylvi-kodin arkeen kuuluu asukkaiden toimijuuden tukeminen niin arkisissa askareissa, asiakkaan yksilöllisessä kohtaamisessa kuin osallisuuden mahdollisuuksia tarjoten. Sosiokulttuurinen viitekehys on osa Kotikunnaan toimintafilosofiaa. Vuoden 2023 koko talon tavoitteena on entisestään parantaa ja jäsentää virikkeellisen toiminnan käytäntöjä niin yksikkötasolla kuin koko talossa.

Sylvi-kodissa, kuten koko talossa, panostetaan henkilökunnan hyvään perehdytykseen, osaamisen varmistamiseen ja kehittämiseen mentoroinnin ja koulutuksen kautta. Harjoittelijat ovat osa Sylvi-kodin arkea ja heidän ohjaamisensa ja kannustava kohtaaminen ovat merkityksellinen panostus tulevaisuuden potentiaaliseen työvoimaan.

Talon fysioterapeutti työskentelee säännöllisesti Sylvi-kodissa. Häntä hyödynnetään mm. jumppahetkien vetäjänä ja asukkaiden yksilöllisessä kuntoutuksessa. Fysioterapeutti tukee ja ohjaa tarvittaessa myös henkilökunnan ergonomista työskentelyä.

Vapaaehtoiset rikastuttavat Sylvi-kodin arkea monella tapaa. Vapaaehtoisia hyödynnetään ulkoiluissa, esityksissä, saattohoidossa ja juttukavereina. Yhteisömuusikko jatkaa edelleen vierailuja Sylvi-kodissa ja nämä tuokiot ovat asukkaille pidettyjä ja tunteita herättäviä. Asukkaiden kunnon heikentyessä ohjataan yhteisömuusikkoa myös asukashuoneisiin.

Omaiset ovat suuri voimavara ja heitä kannustetaan olemaan aktiivisesti mukana asukkaiden arjessa. Omaistenilta tullaan järjestämään viimeistään keväällä. Joulukuussa vietämme omaisten ja asukkaiden kanssa yhteistä puurojuhlaa.

Omaiset saavat mahdollisuuden vastata tyytyväisyyskyselyyn vuoden alussa koskien mennyttä vuotta. Myös asukkaiden tyytyväisyyttä pyritään kartoittamaan kyselyin siinä määrin, kun he vielä kykenevät ilmaisemaan mielipiteensä.

ASUINKOTI KOTIKUNNAS

Kotikunnaan Asuinkodissa on 39 palveluasuntoa. Asunnot ovat kooltaan 40m² ja 45m². Asuntoihin on mahdollista muuttaa 65 vuotta täytettyään joko vuokra-asukkaaksi, palveluasukkaaksi tai tehostetun palveluasumisen asukkaaksi. Vuoden 2023 lopussa saimme myös luvan tuottaa yhteisöllistä palveluasumista palveluseleiden kautta.

Palvelutalon asukkaat sijoittuvat Asuinkotiin yksityisesti. Tehostetun palveluasumisen asukkaat sen sijaan sijoittuvat asuinkotiin hyvinvointialueen eli VARHA:n sijoittamina, palveluseleillä tai yksityisesti. Asuinkodissa kaikilla asukkailla on käytössään Vivago-hyvinvointiranneke, jonka avulla asukas saa hoitaja-avun napin painalluksella tai automaattisen hälytyksen kautta vireystilan muuttuessa. Vivago-järjestelmän tuottamaa hyvinvointitietoa käytetään muun muassa asukkaan yksilöllisen hoidon suunnittelussa.

Asuinkodin päätavoitteena on asukkaan omien voimavarojen tukeminen ja ylläpitäminen, sekä laadukkaiden palvelujen tarjoaminen. Asukkaan yksilöllisyys, tavat ja tottumukset sekä itsemääräämisoikeus huomioidaan hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa.

Palveluiden sisältöä muutetaan yhteistyössä asukkaan ja omaisten kanssa aina palveluntarpeen muuttuessa.

Hoitotyön tarkoituksena on tukea kotona pärjäämistä mahdollisimman pitkään sekä edistää asukkaiden arvokasta vanhuutta. Laadukas vanhustyö rakentuu kohtaamisista, jotka onnistuessaan vahvistavat vanhuksen voimavaroja ja vähentävät hänen haavoittuvuuden kokemustaan. Kohtaamisen taito on hoitajan ydinosaamista. Jokainen asukas kohdataan Kotikuntaan asuinkodissa yksilönä, jolla on omat henkilökohtaiset tarpeensa. Asukkaan omia tarpeita ja tottumuksia kunnioitetaan arjessa, jossa henkilökunta on asukkaan tukena. Asukas kohdataan aina hänen omia voimavarojaan tukien ja kannustaen.

Kotikunnas tarjoaa yhteisöllisen asuinympäristön, johon kannustamme asukkaitamme osallistumaan. Asuinkodin asukkaat kokoontuvat päivittäin seurustelemaan toistensa kanssa. Kohtaamisia mahdollistavat Kotikuntaan monipuoliset, yhteisölliset ja saavutettavat tilat. Näitä ovat mm. yhteiset oleskelutilat ja piha-alueet sekä Kotikuntaan oma keittiö ja ruokasali, jossa asukkaat yhdessä päivittäin ruokailevat. Viikoittaisessa lenkkisaunassa on kivaa saunoa ja seurustella yhdessä.

Uusia ja vanhoja asukkaita kannustetaan talon yhteiseen toimintaan, tapahtumiin ja toisten asukkaiden pariin. Asukkaille suunnattujen ohjelmien ja tapahtumien suunnittelussa kuuntelemme herkällä korvalla asukkaiden toiveita. Vaihtuvan ohjelmiston lisäksi on viikoittain tarjolla jumppaa sekä Kotikuntaan fysioterapeutin yksilöllisiin tarpeisiin vastaavia terapiahetkiä. Talon kuntosalikin on asukkaiden käytössä. Erilaisia laulu- ja musiikkiohjelmiä on tarjolla säännöllisesti, kuten myös seurakunnan järjestämiä hartaushetkiä. Vapaaehtoistoisten vierailut kuuluvat asuinkodin arkeen tuoden odotettuja seurustelu- ja ulkoiluhetkiä.

Kotikuntaan asukasneuvosto koostuu asukkaista ja se toimiikin osaltaan Asuinkodin kaikkien asukkaiden äänenä. Asukasneuvostossa esille tuodut kehittämisideat ja toiveet huomioidaan Kotikuntaan hallinnon kokouksissa ja sitä kautta toiminnan kehittämisessä. Vuosittaisen tyytyväisyyskyselyn avulla kartoitetaan asukkaiden toiveita arjen sujuvoittamiseksi. Asukaspalautetta kerätään kirjallisesti ja toimintaa kehitetään saadun palautteen perusteella.

Asuinkodin henkilökunnan tiimi työskentelee keskenään tiiviissä yhteistyössä kehittämisen toimintaansa nopeastikin asukkaiden hoidon tarpeen muuttuessa. Omaisyhteistyö on tärkeässä roolissa onnistuneen ja toimivan hoidon toteutuksessa. Kotikuntaan omahoitajajärjestelmän kehittämistä jatketaan tulevana toimintavuotena. Omahoitajat päivittävät puolivuositain ympärivuorokautisen hoidon asukkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmat sekä laativat RAI-arvioinnit. Omahoitajat huolehtivat myös omaisyhteistyöstä mm. hoitokokousten osalta. Asiakastietojärjestelmä DomaCaren mobiilikirjauksen tehostaminen ja monipuolistaminen jatkuu vielä tämän toimintavuoden.

Henkilökunnan osaaminen varmistetaan vuosittaisten kehityskeskustelujen sekä annetun palautteen perusteella. Työntekijöiden koulutustarvetta arvioidaan yhteistyössä

esihenkilön ja työntekijän kesken. Uuden työntekijän perehdytys on merkittävässä roolissa ja siihen osallistuu koko tiimin henkilökunta.

Asukkaat asuvat Asuinkodissa entistä pidempään ja heillä onkin keskenään hyvin erilaiset palvelutarpeet. Tähän moniammatillinen työyhteisö vastaa hyvällä sekä monipuolisella osaamisella. Asuinkodissa onkin tärkeää huolehtia asukkaiden oikea-aikaisista palveluista. Erityisen tärkeää on tukea asukkaiden omatoimisuutta, pyrkiä ennaltaehkäisemään toimintakyvyn heikentymistä sekä huolehtia asuntojen turvallisesta ympäristöstä.

SAIRAANHOIDON VASTUUALUE ja LÄÄKÄRIPALVELUT

Onnistunut vanhustyö vaatii moniammatillista osaamista ja yhteistyötä. Hoitotyön perustehtävänä Kotikunnaassa on auttaa ja tukea ikääntyneitä asukkaita sekä heidän omaisiaan. Kotikunnaan moniammatillinen työyhteisö työskentelee ylläpitäen ikääntyneiden ja iäkkäiden ihmisten hyvinvointia, elämänlaatua ja turvallisuutta.

Sairaanhoitaja on hoitotyön asiantuntija, jonka tehtävänä on hoidon koordinointi ja hoitotyön laadusta sekä kehittamisestä vastaaminen yhteistyössä muun hoitohenkilöstön kanssa. **Sairaanhoitajan tehtävänä** on seurata hoitotyön toteutusta sairaanhoidon osalta. Sairaanhoidon vastuualue ja lääkäripalvelut tuovat oman monipuolisen osaamisensa muun hoitohenkilöstön tueksi. Sairaanhoidon vastuualueen tärkeimmät tehtävät Kotikunnaassa ovat lääkehoidon osaamisen varmistaminen, henkilökunnan kouluttaminen ja osaamisen ylläpitäminen.

Koko talon sairaanhoidosta vastaa virka-aikapainotteisesti kolme sairaanhoitajaa yhdessä sairaanhoidon vastaavan kanssa. Sairaanhoitajat toimivat kaikissa tiimeissä ohjaten. Lääkäri- ja omaisyhteistyö on keskeisessä roolissa. Sairaanhoitajat ovat aktiivisesti yhteydessä hygieniahoitajan, haavanhoitajaan ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Kotikunnaan sairaanhoitajat kokoontuvat säännöllisesti yhteispalaveriin ja kehittävät toimintaansa.

Lääkehoidon osaamisen varmistaminen on tärkeää. Laaja Skhopen kautta suoritettava lääkehoidon verkkokoulutus vahvistaa hoitajien lääkehuollon osaamista. Koko hoitohenkilökunnan lääkehoito-osaaminen varmistetaan näyttökokein sekä verkkokoulutuksin. Kotikunnaan vuosittain päivitettävä lääkehoitosuunnitelma toimii osana lääkehoidon osaamista ja perehdyttämistä. Mahdolliset lääkepoikkeamat kirjataan lääkepoikkeamalomakkeeseen ja ne käsitellään tiimeissä viikoittain. Lisäksi henkilökunta kirjaa lääkepoikkeamat välittömästi Riskipulssi-riskienhallinnan ohjelmistoon. Näiden havaintojen pohjalta lääkehoidon laatua kehitetään jatkuvasti.

Toimivat lääkäripalvelut ovat erittäin tärkeä osa laadukkaan ja onnistuneen hoidon toteutumista. Ryhmäkoti Kaislan, Sylvi-kodin, Asuinkodin, hoitokoti Venlan ja Väinö-kodin tehostetun palveluasumisen/palveluseteliasukkaiden lääkäripalveluista vastaa Varhan osoittama lääkäri. Lääkäri on tavoitettavissa virka-aikana ja kiertää talossa säännöllisesti joko puhelinkiertona tai paikan päällä. Asuinkodin palveluasumisen asukkaat käyttävät oman terveysasemansa lääkäriä tai halutessaan Kotikunnaassa käyvän yksityislääkärin palveluja.

Asukkaan mahdollinen saattohoito järjestetään yhteistyönä lääkäreiden, hoitohenkilökunnan sekä omaisten kanssa. Kotikunnaassa toimii myös saattohoitoon erikoistunut vapaaehtoinen. Asukkaille mahdollistetaan kivuton saattohoito ja arvokas kuolema. Hoitotyön osaamista vahvistetaan vuosittain monenlaisilla koulutuksilla. Ensiapukoulutus järjestetään vuosittain.

Asukastietojärjestelmä DomaCare on hoitohenkilökunnan päivittäiskirjaamisen työväline, joka on osana palvelutarpeen arviointijärjestelmä RAI:n sekä hoito- ja palvelusuunnitelmien laadintaa.

Toimintasuunnitelmavuonna halutaan erityisesti kehittää ja jalkauttaa asuinkodissa seniorineuvolatoimintaa. Tässä mallissa sairaanhoitajat organisoivat palvelutalon asukkaille neuvontaa ja erilaisiin teemoihin pohjautuvia tempauksia edistämään ikääntyneiden terveyttä. Tempauksiin kuuluvat muun muassa pienehköt terveystarkastukset, muistiviikot ja kuuloviikot.

FYSIOTERAPIA

Fysioterapiapalvelut ja liikuntatoiminta tukevat omalta osaltaan ikääntymisen resurssikeskus -ajattelua ja sosiokulttuurista vanhustyötä, jossa korostetaan mahdollisuuksia ja voimavaroja esteiden sijaan. Fysioterapian ja liikunnan keinoin lisätään ikääntyneiden elämänlaatua ja kotona asumisen turvallisuutta. Fysioterapiassa tuetaan asiakkaan omaa aktiivista osallistumista ja tätä kautta mahdollisuutta vaikuttaa omaan elämäänsä mahdollisimman paljon.

Yhdistys tuottaa aikuisten neurologisen fysioterapian, psykofyysisen fysioterapian sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien fysioterapian palveluita. Tarjoamme kuntoutusta myös veteraaneille, lotille, Valtiokonttorin asiakkaille ja Kotikunnaan asukkaille. Sopimuskumppanina toimii Varha (Tyks ja Sote-palvelut). Palveluja tarjotaan sekä Kotikunnaan tiloissa että kotikäynteinä asiakkaan luona. Myös etäkuntoutuksen mahdollisuuksia hyödynnetään. Kotikunnaassa toimii kaksi fysioterapeuttia, joista toinen on osa-aikainen.

Vuoden 2024 teema yhteisöllisyys näkyy erityisesti liikuntaryhmien toiminnassa. Vanhusten sosiokulttuurisessa innostamisessa tavoitteena on saada aikaan osallistumista, sosiaalisia kontakteja ja kykyä toteuttaa itseään omanlaisenaan persoonana. Tätä tavoitellaan myös liikuntaryhmissä. Sosiaalisia voimavaroja aktivoidaan antamalla mahdollisuus mukavaan ja

mielekkääseen toimintaan yhdessä toisten kanssa. Aiempien vuosien tapaan ryhmissä havaitaan liikuntakyvyn vahvistumisen lisäksi myös yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistumista. Uusia ystävyys-suhteita syntyy ja ryhmäläiset tuntevat kuuluvansa joukkoon. Myös Kotikunnaan asukkaiden yhteisöllisyys vahvistuu yhteisen toiminnan kautta. Vahvistunut liikuntakyky tukee toimijuutta ja on entistä helpompi liikkua Kotikunnaassa, tavata ystäviä ja osallistua muuhunkin ohjelmaan.

Tavoitteena on edelleen myös fysioterapiatoiminnan elinvoimaisuuden säilyttäminen, koska sen osuus sekä Kotikunnaan asiakkaiden hyvän arjen että kotona asuvien ikääntyneiden toimijuuden tukemisessa on merkittävä. Fysioterapia on osa Kotikunnaan eri osastojen laadukasta ja moniammatillista hoitotyötä. Uusia toimintamuotoja kehitetään. Sosiokulttuuriseen viitekehikseemme kuuluu, että liikunta on keskeinen osa asukkaidemme hyvää arkea. Vuonna 2024 jatketaan asukkaiden viikoittaisia yhteisiä tuolijumppahetkiä, ulkolenkkejä ja sen yhteydessä tasapainoa ja lihasvoimaa tukevaa ulkoarjoittelua fysioterapeutin ohjaamana ja vapaaehtoisten tukemana. Talvikautena toteutamme tasapainoradan jumppasaliin sekä jaamme asukkaillemme ohjeita omassa huoneessa tehtäviin harjoitteisiin. Asukkaidemme toiveita ja ideoita liikuntatoiminnan kehittämiseksi kuullaan ja toteutetaan mm. yhteistyössä Kotikunnaan asukasneuvoston kanssa. Asukasneuvoston ja sitä kautta kaikkien asukkaiden roolia liikuntatoiminnan kehittämisessä vahvistetaan.

Kun uusi asukas muuttaa Kotikunnaan tehostetun tai vaativan tehostetun yksiköihin, tehdään hänelle fyysisen suorituskyvyn testit. Tuloksen perusteella fysioterapeutti tekee yksilöllisen suunnitelman kunkin asukkaan kunnon säilymiseksi tai parantumiseksi. Fysioterapeutti tukee osastojen arkea myös antamalla hoitotyöntekijöille ohjausta työergonomiassa. Lisäksi fysioterapeutti järjestää osastojen asukkaille liikuntaa yksilöllisesti tai pienryhmissä. Fysioterapeutti opastaa myös apuvälinehankinnoissa sekä osallistuu moniammatilliseen RAI- arviointiin.

Vuoden 2024 vahvistetaan Kotikunnaan monipuolisen kulttuuritarjonnan rinnalla edelleen myös monipuolista ikäihmisten liikuntatarjontaa. Meillä kokoontuu myös useita kotona asuville suunnattuja matalan kynnyksen liikuntaryhmiä. Asukkaille ja henkilökunnalle tarjotaan kuntosaliohjausta. Asukkaiden kuntosaliharjoittelukaveri- toimintaa lisätään. Moto Tiles- liikuntalaatat otetaan aktiiviseen käyttöön.

Toimintasuunnitelmavuoden kehittämiskohteena on edelleen myös liikuntatilojen tehokas ja monipuolinen käyttö. Liikuntatiloja vuokrataan aktiivisesti muille toimijoille. Teemme yhteistyötä Turun kaupungin liikuntapalvelukeskuksen kanssa kotona asuvien ikääntyneiden liikuntakyvyn tukemiseksi mm. Voitas-toiminnassa. Olemme kumppanina ja 113- neuvottelukunnan järjestöedustajana V-S Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa. Toimintamme edistää aktiivisesti Turun pormestariohjelman Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin

ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen - kärkihankkeen Liikkuva Turku -osion tavoitteita.

Vuoden 2024 aikana jatketaan edelleen fysioterapiatoiminnan laadun arviointia sekä SHQS-laaturjestelmän avulla, että asiakkaiden tavoitteiden saavuttamisen arvioinnilla sisällönanalyysin ja asiakaskyselyjen keinoin. Fysioterapeutit osallistuvat laadukkaisiin alan koulutuksiin vähintään 2 päivää vuodessa. Toiminnassamme on mukana myös fysioterapia-opiskelijoita ja harjoittelijoita. Mahdollinen opinnäytetyö valmistuu.

PÄIVÄPAIKKA VILLA

Päiväpaikka Villa tarjoaa kotona selviytymistä ja hyvinvointia tukevaa päivätoimintaa varhaisen vaiheen muistisairautta sairastaville ikäänntyville henkilöille. Tavoitteena on edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimijuutta osallistavassa ja turvallisessa ryhmämuotoisessa toiminnassa. Varha myöntää muistisairaiden päivätoimintaan avustuksen aina harkintansa mukaan vuodeksi eteenpäin.

Villa tarjoaa päivätoimintaa maanantaista perjantaihin ja ryhmän maksimikoko on 12 asiakasta päivässä. Jokaisella asiakkaalla on yksi ryhmäpäivä viikossa. Aiempien vuosien tapaan Villa on heinäkuussa 4 viikkoa suljettuna.

Päiväpaikka Villassa vastataan kulloisenkin asiakaskunnan tarpeisiin ja toiminnan painopisteet suunnitellaan niiden mukaan. Ohjaajat pyrkivät keräämään aktiivisesti ryhmän jäsenten yksilöllisiä toiveita ja tarpeita. Nämä huomioidaan mahdollisimman hyvin toiminnan sisällöissä ryhmämuotoisen toiminnan mahdollistamissa rajoissa.

Asiakkaat ohjautuvat Päiväpaikan toimintaan useita kanavia pitkin: muistikoordinaattoreiden, kotihoidon, geriatrisen päivä kuntoutuksen ja geriatrisen arviointiyksikön kautta. Toiminnan alussa pyrimme rohkaisemaan erityisesti epäroivia asiakkaita ainakin kokeilemaan päivätoimintaa vähintään 2-3 kertaa, jonka jälkeen pidämme pienen keskustelutuokion asiakkaan kanssa hänen kokemuksistaan. Tämä toimintamalli madaltaa kynnystä aloittaa toiminta.

Päiväpaikka Villan toiminnan tärkein tavoite on tukea muistisairaiden asiakkaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä. Myös hengellisiä tarpeita huomioidaan asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Päivätoiminta on tavoitteellista toimintaa, jossa tuetaan asiakkaiden hyvinvointia, osallisuutta, toimijuutta ja vertakokemuksia. Päivätoiminta voi tukea asiakkaan kotona asumisen edellytyksiä ja siirtää mahdollisten raskaampien palveluiden tarvetta. Toiminta tukee myös omaishoitajien jaksamista.

Päivätoiminta toteutuu ryhmämuotoisena toiminnasta. Päivät koostuvat monipuolisista ohjelmista, retkistä, tapahtumista, joissa pyritään huomioimaan myös yksilölähtöiset

tavoitteet. Tarkoituksena on tuoda iloa, lisätä elämänlaatua ja aktivoita muistia. Kotikunnaan sosiokulttuurinen toimintamalli tukee asiakkaiden voimavarojen ylläpysymistä, luo onnistumisen kokemuksia sekä mahdollistaa yhteisöllisyyden ja vertaistuen. Päivittäisenä osana päivätoimintaa on liikunta. Lihisvoiman ylläpitäminen vähentää merkittävästi kaatumisen riskiä, lisää ikäihmisten osallisuuden mahdollisuuksia, tukee toimijuutta ja mahdollisuutta asua kotona mahdollisimman pitkään. Liikunnan muodot pyritään pitämään monipuolisena ja fysioterapeuttimme on mukana liikunnan toteutuksessa ja suunnittelussa.

Jo perinteeksi muodostuneet teemaviikot toteutuvat vuoden 2024 aikana siten, että keväällä toteutetaan kaksi erillistä teemaviikkoa ja syksyllä yksi. Vuonna 2019 alkanut digitoiminta on jo vakiintunut osa ryhmätoimintaa. Digitoiminnassa tutustutaan tietokoneen käyttöön, madalletaan digikynnystä sekä toteuttaa toiminnallisuutta myös sähköisten ohjelmien avulla. Näistä esimerkkinä Villassa ahkerassa käytössä oleva Sävelsirku-menetelmä. Pyrimme ylläpitämään yhteistyötä media-alan opiskelijoiden kanssa mm. erilaisten digiteemapäivien muodossa. Päiväpaikan asiakkailla on mahdollisuus osallistua myös Kotikunnaan oman virtuaalihuoneen moninaisiin elämyksiin.

Pyrimme aktiiviseen vuorovaikutukseen myös omaisten kanssa. Pidämme omaisten illan keväällä ja syksyllä sekä perinteisen yhteisen glögi-illan joulun kynnyksellä. Omaisilla on aina mahdollisuus olla matalalla kynnyksellä yhteydessä Päiväpaikka Villan ohjaajiin. Asiakkaille tehtävän asiakastytyväisyyskyselyn yhteydessä keräämme palautetta myös omaisten kokemuksista.

Turun Lähimmäispalveluyhdistyksen vuoden 2024 teemana on ”yhteisöllisyys”. Villan toimintaan teema istuu saumattomasti. Päiväpaikan koko toiminnan viitekehyksenä on yhteisö, oma ryhmä, joka mahdollistaa osallisuutta, merkityksellisyyttä, sosiaalisia kontakteja, vertaistukea ja innostumista.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella tullaan jossain vaiheessa uudelleen arvioimaan erilaisten päivätoimintojen asemointi sen mukaan, onko kyseessä palvelutuotanto vai Hyte-palvelu. Yhdistyksemme on toteuttanut jo yli 30 vuotta ryhmämuotoista päivätoimintaa kotona asuville muistisairaille. Toiminnan juuret ovat RAY:n rahoittamassa hankkeessa. Meidän näkemyksemme on se, että tekemämme pitkäjänteinen työ edustaa nimenomaan vahvasti hyte-toimintaa. Nähtäväksi jää, miten Varhassa tämä toiminta aikanaan asemoidaan.

HANKE- JA KANSALAISTOIMINTA

Toimintasuunnitelmavuoden 2024 teema yhteisöllisyys näkyy yhdistyksemme **kansalaistoiminnassa** monin tavoin. Liikkuva resurssikeskus- toiminta ja Liiku lähellä- hanke vähentävät alueellista eriarvoisuutta ja lisäävät yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta ikääntyneen elämäntilanne ja tausta huomioiden. Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistetaan sekä ohjauksella ja neuvonnalla, että pop up- vapaaehtoistoiminnalla ja Vertaisviestijöillä. Sippe- toiminta sekä Varjosta valoon- toiminnan ryhmät vähentävät ikäihmisten yksinäisyyttä ja uusia ystävyssuhteita syntyy. Kaikessa on vahva yhdessä tekemisen ja osallistamisen meininki. Vapaaehtoistoiminnan osalta kiinnitämme huomioita vapaaehtoisten omiin vaikuttamismahdollisuuksiin ja yhdessä tekemiseen. Virtuaalista ja elävää taidetta yhdistävän toiminnan puitteissa mahdollistamme ihmisten välisiä kohtaamisia. Toiminnassa näkyy myös ylisukupolvisuus. Lumoudu luonnosta- toiminta vahvistaa ihmisten voimavaroja ja auttaa pitämään huolta itsestä, toisista ja ympäristöstä. Lähiluonnon elämyksellisyys lisää osaltaan asuinalueiden yhteisöllisyyttä.

Hanketoimintamme toteuttaa sekä yhdistyksemme strategiaa että osaltaan myös Turun kaupungin pormestariohjelman, Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja STEA:n linjauksia. Myös juuri ilmestyvän Ikäihmisten laatusuosituksen, Kansallisen ikäohjelman ja Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonseptin tavoitteita edistetään. Erittäin suuri vuonna 2024 tapahtuva muutos on se, että STEA:n avustusten ja Veikkauksen tuottojen välinen suhde katkeaa ja uusi järjestöjen rahoitusmalli valmistuu. Myös Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen avustusjärjestelmät kehittyvät edelleen. Toimintaedellytystemme parantamiseksi etsimme uudenlaisia rahoituskanavia ja kehitämme yhdessä eri toimijoiden kanssa uudenlaisia sektorirajat ylittäviä ikäihmisten hyvinvointia lisääviä yhteistyömuotoja. Tällaisia ovat mm. lisättyä todellisuutta (AR) ja yhteisötaidetta yhdistävät toimintamuodot Pöytyän, Laitilan ja Paraisten kuntien kanssa ja hankeyhteistyö Luonnonvarakeskus LUKE:n kanssa.

Sosiokulttuurisen innostamisen rooli on edelleen keskeinen ja erityisen vahvasti nojaamme yhdistyksemme perinteisiin ja arvopohjaan omaehtoisena kansalaistoimijana. Haluamme olla ”se villi vaihtoehto” ja toimia siellä, missä ihminen on eniten yksin. Toimimme lähimmäispalvelun hengessä luoden välittämisen kulttuuria laajasti yhteiskuntaamme. Tämä on erittäin tärkeää nyt, kun ikääntyneiden palvelujen kriteereitä entisestään kiristetään ja monet palvelut siirtyvät digitaalisiksi. Kohtaamista, saavutettavaa neuvontaa ja etsivää vanhustyötä tarvitaan ihmisten lähelle entistä enemmän. Sosiokulttuurisen innostamisen ja kunnioittavan kohtaamisen keinoin tuomme elämää sinne, missä muut eivät sitä enää näe. Uskaltaudumme edelleen myös kansainvälisille vesille ja uusien rahoituskanavien äärelle. Kaikissa hankkeissamme ikääntyvien elämän merkitykselliseksi ja arvokkaaksi kokemista vahvistetaan. He ovat mukana toiminnassa tasavertaisina kumppaneina. Myös tiedon saavutettavuus ja digisyrjäytymisen ehkäisy ovat isoja teemoja edelleen vuoden 2024 aikana. Entistä vahvemmin toiminnassa näkyy kulttuurihyvinvoinnin saavutettavuus ja lähiluonnon merkitys ikääntyneille. Lumoudu luonnosta- hanke käynnistyy.

Vapaaehtoistoiminnan ja muunkin hanketoiminnan osalta yritysyhteistyötä lisätään vuoden 2024 aikana. Varhan lisäksi kuntakumppaneita ja muita järjestökumppaneita on mukana lukuisia. Kaikessa toiminnassamme otamme huomioon toiminnan avoimuuden ja yhteistyön muiden toimijoiden kanssa. Turun Lähimmäispalveluyhdistyksen ja Turun kaupungin välinen sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen välinen kumppanuussopimus on voimassa vuonna 2024.

STEA:n rahoittamista hankkeista toimintasuunnitelmavuonna jatkuvat Ak-avusteiset Varjosta valoon -toiminta (Kunto) ja Liikkuva resurssikeskus -toiminta sekä C-avusteinen Paikka auki - hanke, jossa tehdään yhteistyötä Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton Vanhustyön Trainee - hankkeen kanssa. Liiku lähellä- hankkeessa (C- hanke) käynnistyy toinen toimintavuosi. Sippe- toiminta jatkuu sekä STEA:n avustuksella, että muiden mahdollisten rahoitusten turvin. Hankkeiden osalta vuoden 2024 tärkeä tavoite on edelleen tuloksellisuuden osoittaminen ja sitä kautta toiminnan pysyvyys.

Kulttuurihyvinvoinnin saralla teemme yhteistyötä monien taiteilijoiden ja rahoittajien kuten Taiken kanssa. Virtuaalinen taidetoiminta ja elämyksellisyyden lisääminen ikäihmisten arkeen ja osana työhyvinvointia ovat vahvasti mukana toiminnassamme 2024 aikana. Rahoittajina on mm. Varsinais-Suomen liitto (Akke) ja Turun kaupunki (ideahakujen kautta saatu rahoitus). Yhteisöllisyyden lisääminen, ikääntyneiden yksinäisyyden väheneminen ja eri kaupunginosien eriarvoisuuden väheneminen ovat yhteisiä tavoitteitamme. Pyrimme olemaan entistä enemmän mukana myös ylisukupolisessa työssä.

Yhdistys on mahdollistamassa monipuolista kansalaistoimintaa myös Iloa arkeen - pysäkkien kautta. Iloa arkeen -toimintaa tukee osittain Turun kaupunki. Pysäkkitoiminnan osana jatkuvat mm. Kortteliklubi, Kävelytreffit, Nummen ja Nättinummen ryhmät, Äijäkerho sekä Liikkuvan Resurssikeskuksen pysäkit, jotka kaikki ovat kotona asuville ikääntyneille avoimia matalan kynnyksen kohtaamis- ja osallistumispaikkoja. Yhdistys on aktiivisesti mukana valtakunnallisessa Valli ry:n koordinoimassa Iloa arkeen -verkostossa sekä niin ikään Vallin koordinoimassa Etsivän vanhustyön verkostokeskuksessa, jossa yhdistyksemme edustaja toimii ohjausryhmän puheenjohtajana. Hankkeista tiedotetaan ikääntyneille ja yhteistyökumppaneille hyödyntämällä yhdistyksen kotisivuja ja sosiaalista mediaa, mutta erityisesti painotetaan jalkautuvaa, etsivää työtä myös tiedottamisessa. Ammattilehtiin tuotetaan artikkeleita ja osallistutaan alan tapahtumiin ja seminaareihin. Yhdistys on mukana sekä valtakunnallisilla että kansainvälisillä areenoilla mm. Hyvä Ikä-messut ja Suomi Areena. Arviointi- ja kehittämissyhteistyötä tehdään oppilaitosten, erityisesti Turun AMK:n kanssa.

Varjosta Valoon -toiminta

Yhdistyksemme etsivän vanhustyön hankekokonaisuus täyttää toimintasuunnitelma vuonna 20 vuotta. Mieli elämässä, HyMy ja Oiva ja Oili-hankkeet ovat yhdistyneet **Varjosta valoon -toiminnaksi**, joka jatkuu STEA:n Ak-avustuksella Turussa ja Laitilassa. Laitilassa hankekumppanina on Laitilan Vanhaintuki

ry. Varjosta valoon - toiminnassa on mukana ensi vuonna 3 työntekijää, joista kahden työpanos on Turussa ja yhden Laitilassa. Varjosta valoon -hanketta organisoivat Turun ja Laitilan projektikoordinaattorit. Vapaaehtoisia on mukana sekä ryhmissä että kotona asuvien asiakkaiden tukena. STEA:n vuoden 2024 strategisista painopisteistä toiminta vastaa erityisesti osallisuuden lisäämiseen elämäntilanne ja tausta huomioiden sekä erilaisten ihmisten kohtaamisen lisäämiseen ja ihmisten voimavarojen vahvistamiseen. Erityisesti psykososiaalisia haasteita omaavien ikääntyneiden osallisuuden tukeminen korostuu. Varjosta valoon -toiminnan kohderyhmään kuuluvat ikääntyneet kotona asuvat Turussa ja Laitilassa, joilla eristäytyminen ja yksinäisyys ovat jatkuneet jo pitkään, jotka kärsivät psykososiaalisista ja mielenterveyden haasteista, joiden tulevaisuuden toivo on kadonnut sekä jotka ovat pudonneet sosiaalisten verkostojen ja palveluverkostojen ulkopuolelle. Myös palvelukielteisyyttä esiintyy. Kohderyhmänä voidaan nähdä myös ikääntyneiden parissa toimivat järjestöt sekä palveluohjauksen viranomaiset.

Toiminnan tavoitteena on, että ikääntyneiden toiveisuus sekä halu parempaan elämään ja elämänlaatuun lisääntyvät ja ikääntyneiden osallisuus vahvistuu ja yksinäisyys vähenee. Tavoitteena on myös edistää sitä, että järjestöjen etsivän vanhustyön verkosto toimii osana maakunnallista palveluohjauksen kokonaisuutta siten, että järjestöjen resurssit ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä hyödynnetään ja kohdennetaan paremmin. Toiminnan avulla yhä useampi ikääntynyt pystyy asumaan kotonaan niin, että kotona on hyvä olla ja saavuttamaan asettamansa henkilökohtaisen tavoitteen esim. itsenäinen ulkoilu, oma vapaaehtoinen tai ryhmä.

Toimintamuotoina ovat ikääntyneiden kotona toteutettavat aktivoivat käynnit, ryhmätoimintaan ohjaaminen ja siihen sitoutumisen tukeminen, vertaisuuteen perustuvat tapahtumat sekä vapaaehtoistoiminnan mahdollistaminen. Näiden lisäksi jatkamme vaihtoehtoisten aktivointikeinojen käyttöä kuten mm. kannattelu- ja motivointisoitot, toiminnalliset kirjeet, sähköiset yhteydenotot ja parveketempaukset. Tavoite vuodelle 2024 on, että 80 % aktivointiasiakkaistamme onnistuu saavuttamaan tavoitteensa. Tavoitteena on toteuttaa vuosittain 800–1000 aktivointikäyntiä, joista eri sotuja noin 300/vuosi. Ryhmiin ja tapahtumiin tavoitellaan vähintään 600 eri ikääntynyttä ja 8000 käyntiä.

Yhteistyötä tehdään useiden yhdistysten kanssa, joista mainittakoon erityisesti Fingerroosin säätiön Löytävä-toiminta, Tukenasi ry:n seniorityö ja Turun Seudun Vanhustuki ry:n vapaaehtoistoiminta. Toiminta on osa isompaa Turun etsivän vanhustyön

teemakokonaisuutta: meille ohjautuvat ne, joiden eristäytyminen on jatkunut pitkään, on mielenterveyden haasteita tai heikko liikuntakyky. Fingerroosiin Löytävälle ohjautuvat ne, joiden elämänhallinta on kaaoksessa ja päihdeongelmia. Tukenasi ry:n seniorityöhön ne, joilla akuutti menetys- tai kriisitilanne. Olemme kuvanneet yhteistyömallin ja järjestämme yhdessä toimintaa kuten Ponnahdus-ryhmät. Ohjaamme asiakkaita Vanhustuen Yksinäisten Vertaistuen-ryhmään. Teemme aktiivista yhteistyötä Turun kaupungin pormestariohjelman Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen – kärkihankkeessa. Olemme mukana erityisesti Liikkuva Turku -osiossa. Tässä yhteistyössä korostuu eri asuinalueilla asuvien ikäihmisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukeminen.

Etsivän työn osalta taas jatkuu erittäin toimiva yhteistyö Turun kaupungin Voitas -toiminnan kanssa. Voitas-ryhmään soveltumattomat ikääntyneet ohjataan muun toiminnan pariin eikä kukaan jää tyhjän päälle. Kaupungin kotikuntoutuskeskusten kanssa jatketaan aktiivista yhteistyötä: julkisen sektorin tarjoaman yksilö- ja ryhmätoiminnan jälkeen Varjosta valoon -työntekijä ohjaa asiakkaan järjestöjen, seurakuntien tai julkisen sektorin toimintojen pariin, tai asiakkaalle etsitään oma vapaaehtoinen.

Vuoden 2024 aikana Turussa keskitytään vuoden 2023 tapaan niiden ikäihmisten aktivointiin, joilla tulevaisuuden toivo on vähentynyt sekä runsaasti terveystalveta tai kuntoutuspalveluita yksinäisyyteen ja turvattomuuteen käyttävien ikäihmisten tukemiseen. Kohderyhmällä sosiaalisten tilanteiden pelko, osallisuuden väheneminen, sosiaalisten verkostojen ja palveluverkostojen puute, eristäytyneisyys, ahdistuneisuustilat. Poikkeusaika myös korosti digisyrjäytyneiden ja vailla omaisia ja ystäviä olevien ikäihmisten heikkoa tilannetta. Nämä vaikutukset valitettavasti näkyvät edelleen. Toivottomuus on yhä arkipäivää. Vapaaehtoisten löytyminen mielenterveyden haasteiden kanssa kamppaileville on entistä vaikeampaa ja siksi vuoden 2024 kehittämiskohteena on kouluttaa vapaaehtoisia tälle kohderyhmälle.

Yhteistyö Fingerroosin Säätiön Löytävä-toiminnan kanssa jatkuu aktiivisena myös Laitilassa. Laitilassa tavoitteena on myös koetun yksinäisyyden vähentäminen maaseudulta keskustaan muuttaneiden ikääntyneiden kohdalla tukemalla uuteen yhteisöön liittymistä mm. kortteliryhmillä, tapahtumilla ja uusilla ihmissuhteilla. Myös Turussa ryhmiä ja korttelitoimintaa järjestetään vuonna 2024 tuttuun tapaan. Psykososiaalisista haasteista kärsivien ikäihmisten HyMy-ryhmä kokoontuu ensi vuonnakin Kotikunnaassa. Kotikunnaan kuntosaliryhmät ja Laitilan kortteliryhmät kokoontuvat edelleen, samoin Nättinummen, Nummen ryhmät ja Kortteliklubi Kotikunnaassa sekä Runosmäen Äijäkerho. Kerhot toimivat osittain ammattihenkilöstön ja osittain vapaaehtoisten ohjaamina. Yhteistyötä tehdään Arkeen voimaa- toiminnan kanssa mm. ryhmien ohjauksessa, asiakasohjauksessa ja tiedottamisessa. Osa Varjosta valoon - hankkeen sisällä kokoontuvista ryhmistä on samalla myös Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n hyväksymiä Iloa arkeen -pysäkkejä.

Toiminnasta ilmestyy vuoden 2024 pienimuotoinen historiikki sekä lehtiartikkeleja 20-vuotisen taipaleen kunniaksi. Huomioimme juhluvuoden samassa yhteydessä yhdistyksemme 75-vuotisjuhluvuoden yhteydessä. Messuille, seminaareihin ja tapahtumiin

osallistutaan mahdollisuuksien mukaan. Yhteistyö Valli ry:n Etsivän vanhustyön verkostokeskuksen kanssa jatkuu aktiivisena. Etsivän vanhustyön verkostokeskuksen koordinoimana mukana olevat tahot, kuten Varjosta valoon, edistävät yhteistyössä Turun alueen etsivän vanhustyön verkoston toimintaa. Verkostotyön ja etsivän työn kehittämisen lisäksi yhdessä kehitetään etsivän vanhustyön tuloksellisuutta ja yhteisiä työvälineitä siihen. Seuraamme aktiivisesti Varhan painopisteitä ja linjauksia ja sitä kautta kotihoidon toiminnan sisältöjä Turussa ja Laitilassa. Teemme yhteistyötä julkisen sektorin kanssa ikäihmisten arjen rikastuttamiseksi. Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa on aktiivista ja tuloksellista.

Liikkuva Resurssikeskus

Liikkuvan resurssikeskuksen (LR) toiminta jatkuu vuonna 2024 STEA:n Ak-avustuksen tuella ja se vastaa STEA:n linjauksista erityisesti osallisuuden, toimijuuden ja arjenhallinnan tukemisen kokonaisuuteen. LR:n toimintamalli edistää myös STEA:n strategisia tavoitteita – toiminta “vähentää eriarvoisuutta ja lisää yhdenvertaisuutta sekä osallisuutta elämäntilanne ja tausta huomioiden, vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä lisää erilaisten ihmisten kohtaamista ja keskinäistä ymmärrystä”. Toiminta myös osaltaan vahvistaa ihmisten voimavaroja ja auttaa pitämään huolta itsestä, toisista ja ympäristöstä.

Edelleen tärkeää on järjestöjen yhteistyön vahvistaminen erityisesti julkisen sektorin kanssa, jotta kansalaisten osallistumismahdollisuudet ja järjestöjen mahdollistama toiminta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja ongelmia kohdanneiden auttamiseksi huomioitaisiin mahdollisimman hyvin uusissa rakenteissa. Uhkana hyvinvointialueilla on, että ikääntyneiden palveluja keskitetään ja niiden kriteerejä tiukennetaan. Liikkuvien palveluiden tarve on entistäkin ajankohtaisempaa. Toimiva yhteistyö mahdollistaa oikeanlaisen ja oikea-aikaisen palveluiden kohdentamisen ja resurssien puitteissa optimaalisen hyödyn kohderyhmälle. LR:n keskeinen kumppani onkin Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) ja toimimme osana maakunnallisen keskitetyn palveluohjauksen prosessia. Tavoitteena on, että LR:n malli juurtuu osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen toimintaa ja leviää hyvänä käytäntönä myös muille hyvinvointialueille. Tätä tavoitetta tukee konkreettinen yhteistoiminta ja kehittämissyhteistyö niin Varhan ikääntyneiden palveluohjaajien (työparityöskentely) kanssa kuin V-S:n TulSote -hankkeessa mm. Toimintakykyisenä ikääntyminen sekä kulttuurihyvinvoinnin -osahankkeissa kehitettyjen toimintamallien kanssa.

LR:n toiminta-alusta mahdollistaa järjestöjen paremman näkyvyyden koko hyvinvointialueella erityisesti suoraan senioreille, mutta myös ammattilaisille. Hyvinvointialueen lisäksi kunnat ovat edelleen tärkeitä yhteistyökumppaneitamme.

Ikääntyvien suuren määrän takia erityisesti Turun kaupungin ennaltaehkäisevä toiminta on erityisen vahva kumppanimme. Yhdessä vastaamme alueellisiin tarpeisiin. Yhteistyötahojen kautta ikääntyneiden palveluista vastaavien viranomaisten tietoisuus kohderyhmän tarpeista ja toiveista lisääntyy. Ikäihmisten ääntä saadaan kuuluvaksi eri puolilta hyvinvointialuetta, myös katvealueilta ja saadaan näkyviin uusiakin ilmiöitä. Järjestöjen ja julkisen puolen yhteistyö mahdollistaa asiakkaille yhden luukun -periaatteen toteutumisen. Uusia yhteistyötahoja haetaan ja laajentuvia verkostoja hyödynnetään varmistaaksemme kumppaneiden kanssa julkisen ja järjestöjen toimintojen saavutettavuuden myös katvealueille

Toiminnan tavoitteena on lisätä ikääntyneiden tasavertaisia mahdollisuuksia saada tietoa ja päästä tuen ja toiminnan piiriin, auttaa heitä toimimaan ja vaikuttamaan aktiivisina kansalaisina omissa yhteisöissään sekä huolehtia, että heidän tarpeensa huomioidaan palveluiden suunnittelussa. Huomioimme pysäkkitoiminnassamme erityisesti kaupunkien ja kuntien taajamat, sivukylät, useiden siltojen tai lossien päässä olevia saaristokunnat ja erityisesti ne paikat, joissa ei ole ennestään neuvontapisteitä tai muusta syystä senioreita ei ole riittävästi aiemmin tavoitettu.

Toiminta vastaa STEAn painopisteistä myös osallisuuden lisäämiseen siten, että osallistuminen on mahdollista ja mielekästä elämäntilanteesta tai asuinpaikasta riippumatta mahdollisimman monelle. Toiminnassa keskitytäänkin ohjauksen ja neuvonnan lisäksi V-S:n hyvinvointialueen ikäihmisten osallisuuden tukemiseen sekä alueellisen yhteisöllisyyden vahvistamiseen kansalaistoiminnan muotoja kehittämällä. Kohderyhmänä ovat henkilöt, jotka eivät halua sitoutua perinteiseen/pitkäkestoiseen vapaaehtoistoimintaan tai jotka eivät ole voineet osallistua vapaaehtoistoimintaan vajaakuntoisuuden tai vaikkapa haastavan omaishoitotilanteen takia. Kohderyhmänä ovat myös he, jotka eivät näe kansalaisvaikuttamisen mahdollisuuksiaan tai saa ääntänsä kuuluviin tai joiden mahdollisuudet ovat kaventuneet taloudellisten, psyykkisten, fyysisten, digitaalisten tai sosiaalisten esteiden vuoksi, eivätkä ole voimavarojensa puitteissa pystyneet osallistumaan. Vapaaehtoistoimintaan voi osallistua kotoa käsin tai kertaluonteisissa pop up -tempauksissa ympäri Turkua ja ajoittain pysäkeillä ympäri hyvinvointialuetta. Yhteistyökumppanina vapaaehtoistoiminnan osalta on Siskot ja Simot ry ja toimimme aktiivisesti myös valikkoverkostossa. Kohderyhmänä ovat V-S:n alueella asuvat +60-vuotiaat ja erityisesti vaikeasti tavoitettavat ja omista oikeuksistaan palveluihin tietämättömät sekä katvealueilla, kaukana palveluista asuvat ikääntyneet. Tavoitteena on vuosittain yli 1000 pop up -vapaaehtoista.

Turun Lähimmäispalveluyhdistyksestä LR-toimintaan osallistuu 3 kokoaikaista työntekijää ja projektikoordinaattori. LR:n järjestötyöntekijöiden työpareina toimivat koko Varhan alueen kattavat asiakasohjauksen ikääntyneiden palveluohjaajat sopimuksessa määritetyin resurssein. Myös muita Varhan työntekijöitä vierailee pysäkeillä tarvittaessa. Eri kuntien työntekijöiden kanssa (mm. liikunta, kulttuuri) tehdään työtä alueellisten yhteispysäkkien suunnittelun ja yhteisen toteuttamisen merkeissä.

LR liikkuu retkeilyautolla, joka on suunniteltu ja tehty juuri tätä toimintaa palvelevaksi. Autossa on tarjolla paljon eri tahojen tietoja ja esitteitä ja sen sisällä voi keskustella turvallisesti myös henkilökohtaisemmista asioista. Auton kompaktin koon ansiosta on helppo saavuttaa senioreita arkisissa ympäristöissä mm. kauppojen ja taloyhtiöiden pihoilla. Liikkuvassa, matalan kynnyksen neuvonta-autossa palveluohjauksesta huolehtii julkisen sektorin työntekijä. Järjestöneuvontaa antavat yhdistyksen työntekijät sekä kyytiin ajoittain hyppäävät muiden yhdistysten asiantuntijat. Yhdessä järjestö- ja julkisen työparityöskentelymallilla ohjataan seniorit tarvitsemiensa palveluiden ja mahdollisuuksien pariin ja toimitaan monessa ennakointiin liittyvissä asioissa puheeksiottajina (edunvalvontavaltuutus, asumisenennakointi, digitahto jne.). LR:n pysäkeillä on mukana ajoittain myös vapaaehtoisia, jotka antavat kuhunkin teemaan liittyvää vertaisohjausta. Toiminta lisää tiedon saannin saavutettavuutta ja aktiivista kansalaisuutta ja samalla myös alueellista tasa-arvoa ja turvallisuutta.

Toimintavuonna 2024 LR tulee panostamaan pysäkeillään entistä monipuolisemmin toimintakykyisenä ikääntyminen -teemaan ja huomioidaan entistä paremmin myös kulttuurihyvinvoinnin tärkeys. Kunnissa etsitään uusiakin tiedotuskanavia senioreiden löytämiseksi ja toimintaan mukaan kannustamiseksi. Liikunnan osalta yhteistyötä tehdään V-S:n Voimaa vanhuuteen -ohjelman kanssa liikuntaneuvonnan ja -toiminnan saavutettavuuden lisäämiseksi. Säästöpaineeet ovat aiheuttaneet sen, että senioreillekin kohdistuvat kyselyt ja tiedotteet, ilmoittautumiset yms. siirtyneet entistä enemmän digitaaliseen muotoon ja LR:n jalkautuvan toimintatavan merkitys korostunut. Panostamme kuluvana vuonna pysäkeillä omalta osaltamme digisyrjäytymisen ehkäisyyn ja koko maakunnan senioreiden digituen saatavuuteen. Hyödynnetään entistä enemmän olemassa olevia verkostoja mm. syvennetään yhteistyötä V-S:n digitukiverkoston kanssa. Toiminnassa tavoitetaan vuosittain 4000 ikääntynyttä ja heillä tietoisuus järjestöjen ja kuntien tarjoamista tuen ja palvelujen mahdollisuuksista on lisääntynyt minimissään 80 %:lla.

Menovinkit-esitys toteutetaan kolme kertaa vuodessa yhteistyössä Turun kaupungin ja Varhan kanssa sekä jatkossakin koostetaan kuntarajat ylittävä tiiviimpi yhteistiedote pysäkeillä jaettavaksi. Selvitellään Menovinkit-esityksen maakunnallisia mahdollisuuksia. Eri kuntien hyviä käytäntöjä levitetään.

LR on osa Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry:n lanseeraamaa Iloa arkeen -pysäkkiverkostoa. Myös Etsivän vanhustyön -verkostokeskuksen sekä Ikäteknologiakeskuksen kanssa aktiivinen yhteistyö jatkuu. Osallistumme aktiivisesti Turun etsivän vanhustyön työrukkaseen, johon kuuluu yhdistyksemme lisäksi Fingerroosin Säätiön, Tukenasi ry:n, Turun Seudun Vanhustuki ry:n, Varhan asiakasohjauksen ikääntyneiden palveluohjauksen, Diakonia- ja sielunhoidon yksikön sekä Tulsote-hankkeen asiakasvastaavien etsivää vanhustyötä koskevat toiminnat. Kuulumme myös Vakka-Suomen ja Akseli-kuntien kattavaan yli sektorirajojen ylittävään verkostoon, jossa mm. lisätään ammattilaisten tietoisuutta alueella toimivista tahoista.

Paikka auki -hanke ja Vanhustyön Trainee -yhteistyö

STEA:n **Paikka auki** -hankkeen tarkoituksena on tarjota vaikeasti työllistyville alle 30- vuotiaille nuorille tai osatyökykyisille työpaikka sosiaali- ja terveysalan järjestöön yhdeksi vuodeksi. Tavoitteena on vahvistaa työelämävalmiuksia ja työllistymismahdollisuuksia tulevaisuudessa ja tukea työntekijän elämänhallintaa, sosiaalisten taitojen vahvistumista ja omien voimavarojen löytymistä. Työtehtäviin kuuluvat kotona asuville ikäihmisille suunnattujen ryhmien ohjaaminen ja niissä avustaminen. Paikka auki -työntekijä on mukana erityisesti kortteliryhmien ja Kävelytreffien toiminnassa, Menovinkit -esitteiden jaossa ja vapaaehtoistoiminnan koordinoinnissa. Avustusohjelman tuella palkattu työntekijä jatkaa yhdistyksemme palveluksessa keväällä 2024. Uutta Paikka auki- avustusta haemme toukokuun 2024 haussa, mikäli STEA avaa ohjelmahaun.

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n koordinoima ja STEA:n rahoittaman Vanhustyön Trainee -ohjelman kanssa jatketaan yhteistyötä. Vanhustyön Trainee yhdistää nuoret ja vanhuksat ja kehittää sukupolviälykstä työelämää. Vanhustyön Trainee on valtakunnallista toimintaa, jota tehdään yhdessä jäsenyhteisöjen kanssa. Valli ry tarjoaa Vanhustyön Trainee - hankkeensa kautta mm. mentorointitukea. Myös Valli ry:n uuden yhdenvertaisuuteen ja monikulttuurisuuteen liittyvän Moni-Ikä- kehittämishankkeen kanssa teemme tiivistä yhteistyötä mm. koulutuksen osalta.

Sippe -toiminta

EU:n Central Baltic Programme -ohjelman rahoittamassa Promoting Social Inclusion of Elderly through Well-being Parties -projektissa kehitetty **Sippe-toiminta** jatkuu osana Turun Lähimmäispalveluyhdistyksen vapaaehtoistoimintaa. Sippe-toiminta mahdollistuu STEA:n ja muiden avustustahojen rahoituksilla. Varhan alueella toimintaa rahoittaa mm. Eschnerska Frilasarettet -säätiö ja toiminnan valtakunnallista koordinoimista STEA. Sippe-toiminnassa työskentelee toimintavuonna 1–2 työntekijää taloudellisista resursseista riippuen. Sippe-toiminnan tavoitteena on vuoden 2024 aikana vahvistaa kotona asuville ikäihmisille suunnattua Sippe-konseptia Turun alueella sekä levittää, juurruttaa ja koordinoida toimintaa valtakunnallisesti.

Toiminta perustuu Sippe-hyvinvointikutsujen mallin mahdollistamiseen ja toteuttamiseen. Sippe-vapaaehtoisen voi kutsua kotiinsa tai johonkin yleiseen tilaan ohjailemaan keskustelua ikäihmisille suunnatuille maksuttomille hyvinvointikutsuille. Järjestäjänä voi toimia kuka tahansa kotona asuva ikäihminen tai järjestö, jonka tiloihin kotona asuvien ikääntyneiden ryhmä kokoontuu. Kutsut voidaan toteuttaa myös etänä verkon kautta. Kutsuilla tärkeintä on innostava yhdessäolo, virkistävä keskustelu, kokemusten jakaminen ja osallistujien innostaminen aktiivisempaan arkeen. Sippe-projektin myötä järjestöjen vapaaehtoistoimintaan on kehitetty uudenlaisia osallistumismahdollisuuksia ja -muotoja

siten, että osallistuminen on mahdollista ja mielekästä elämäntilanteesta riippumatta mahdollisimman monelle.

Ikääntyneiden innostusta digitaalisiin kohtaamisiin hyödynnetään edelleen ja tarjotaan ikäihmisille uusia mahdollisuuksia osallistua Sippe-

kutsuille kotoaan verkon kautta. Virtuaalisia menetelmiä ja VR-lasikokemuksia viedään ikääntyneille edelleen vuonna 2024 yhdessä muiden hankkeidemme (Akke ja Lumoudu luonnosta) kanssa. Samalla pyrimme rohkaisemaan ikäihmisiä digitaalisten välineiden käyttöön. Vuoden 2024 aikana tehdään yhteistyötä Voolerin kanssa, joka tarjoaa vapaaehtoistoiminnalle uuden digitaalisen Lämpö-alustan. Tämä mahdollistaa Sippe-vapaaehtoisena toimimisen etänä verkon kautta, mikä lisää vapaaehtoisena toimimisen saavutettavuutta. Digitaalisia kutsuja järjestetään myös yhteistyössä Turun kaupungin virtuaalisen kotihoidon kanssa.

Turun lisäksi Sippen yhteistyökumppaneja vuonna 2024 ovat Betesda-säätiö (Vantaa, Sipoo, Lohja), Ikäinstituutin Yhdessä Kotikulmilla -toiminta® (Helsinki, Kotka, Lahti, Lieksa, Riihimäki, Vantaa, Turku), Riihimäen kaupunki, SETA ry, Yhteisestä ovesta ry (Ylivieska), Lahden Lähimmäispalvelu, Fingerroosin säätiö (Turku, Uusikaupunki, Laitila), SPR:n eri alueosastot (Turku, Parainen, Houtskär, Iniö, Kemiönsaari), Huittisen seurakunta, Liedon vanhus- ja vammaisneuvosto, KOL ry ja Vooler. Tavoitteena on, että Sippe-toimintaa toteutetaan Turun seudun lisäksi vähintään 15 paikkakunnalla Suomessa.

Valtakunnallisen Sippe-toiminnan kohderyhmänä ovat ikääntyneet, yli 60-vuotiaat kotona asuvat, jotka pääosin eivät vielä ole palvelujen piirissä. Kohderyhmää ovat sekä kutsuille osallistujat että vapaaehtoiset. Kohderyhmää ja näkyvyyden saavuttamiseksi toiminnasta tiedotetaan sekä printti- että sähköisessä mediassa mainoksilla sekä some-kanavilla kuten Facebook ja Twitter. Sippe-projekti on esillä messuilla ja erilaisissa ikääntyneille suunnatuissa tapahtumissa. Toimintaesittelyitä järjestetään tarvittaessa. Erityisenä painopisteenä on löytää vapaaehtoisia, jotka kaipaavat arkeensa uutta sisältöä ja sosiaalista verkostoa. Tarkoituksena on tukea vapaaehtoisina toimivien elämänhallintaa ja lisätä elämän merkityksellisyyttä muutostilanteissa kuten eläköityessä, läheisen kuoltua, sairauden sattuessa tai uudelle paikkakunnalle muuttaessa.

Vuonna 2024 Sippe-toiminta järjestää uusille Sippe-vapaaehtoisille koulutuksia Turun alueella, valtakunnallisesti ja verkossa. Sippe-toiminta mukautuu paikkakunta-kohtaisiin tarpeisiin. Uusia teemoja sekä niihin liittyviä teemapaketteja otetaan käyttöön ja suunnitellaan toiveiden mukaan. Valtakunnalliset Sippe-päivät järjestetään vuoden 2024 lopulla. Sippe-verkosto, eli mukana olevien paikkakuntien ammattilaiset ja vapaaehtoiset, kokoontuu muutaman kerran vuoden 2024 aikana tarjoten verkostolle tukea ja innostusta. Sippe-verkostolle lähetetään uutiskirje 3–4 kertaa vuodessa. Sippe-teemapaketteja luodaan suomen ja ruotsin lisäksi myös englanniksi.

Liiku Lähellä

STEA:n rahoittama **Liiku lähellä** -hanke jatkuu. Hanke toteutetaan yhdessä Turun liikuntapalveluiden kanssa ja se on osa Turun pormestariohjelman yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen -kärkihankkeen Liikkuva Turku - osiota. Muita kumppaneita hankkeessa ovat Fingerroosin säätiön Löytävä -toiminta, Turun Seudun Vanhustuki, Tukenasi ry, Turun Seudun Omaishoitajat, Turun Seutusanomat, Mereo ry, Turun Seudun Nivelyhdistys ry ja Ikäinstituutin Kotikulmilla-toiminta. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti myös muiden yhdistysten ja eläkeläisjärjestöjen kanssa. Näiden kautta saadaan liikuntaryhmille ohjaajia ja vertaisviestijöitä sekä uusia liikuntaryhmiä.

Hankkeen tavoitteena on, että ikäihmisten aluekohtainen eriarvoisuus liikkumismahdollisuuksissa vähenee ja omaehtoinen liikkuminen lisääntyy sekä liikkumis- ja toimintakyky paranevat ja yksinäisyys vähenee. Tavoitteena on myös, että Turun eri asuinalueilla asuvien ikäihmisten osallisuus ja yhteisöllisyys lisääntyvät uudenlaisen, vapaaehtoisuuteen perustuvan Vertaisviestijä-toimintamallin avulla. Ikääntyneiden asiakasohjaus paranee ja olemassa olevien resurssien käyttö tehostuu Varhan, Turun kaupungin ja järjestöjen välillä.

Hankkeen kohderyhmänä ovat yli 60 v. kotona asuvat turkulaiset erityisesti sosioekonomisesti haastaviksi tunnistetuissa kaupunginosissa. Tavoittelemme erityisesti terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia iäkkäitä, joilla jo lieviä liikkumisen ja toimintakyvyn haasteita sekä yksinäisyyden kokemusta. Kohderyhmään kuuluvat myös ne ikääntyneet, jotka hyötyvät Vertaisviestijöinä toimimisesta: leskeytyminen, eläköityminen, omaishoitajuus. Hankkeen toimintamuotoina ovat etsivä työ, uudenlainen Vertaisviestijät -vapaaehtoistoiminta sekä erilaiset sosiokulttuurisen innostamisen työmuodot kuten parveketempaukset, saattajat ja Kävelytreffit. Hankkeessa työskentelee 2 kokoaikaista työntekijää. Hankkeen kautta tavoitellaan vuosittain jopa 1000 ikäihmistä. Kävelytreffit jatkuvat osana Liiku lähellä- toimintaa ja niiden avulla tavoitetaan ikäihmisiä myös haastaviksi koetuista kaupunginosista ja saadaan tietoa saavutettavammaksi alueen liikuntatoiminnoista.

Vuoden 2024 painopisteinä ovat roolien selkeyttäminen eri toimijoiden välillä, oikean kohderyhmän tavoittaminen, lähellä asuinalueita olevasta toiminnasta tiedottaminen ja asiakasohjauksen kehittäminen. Toiminnan vaikuttavuuden systemaattinen arviointi käynnistyy. Liiku lähellä- ryhmiä käynnistyy lisää (2023 toiminnassa jo 15 ryhmää). Vertaisviestijöiden kouluttaminen ja koulutusmateriaalien tuottaminen yhdessä kohderyhmän kanssa. Koulutuksessa pyritään osallistamaan ja huomioimaan koulutuksen osallistujat (koulutus rakentuu osallistujien tarpeiden ja kiinnostusten mukaan) ja löytämään vertaisviestijöille yksilöllisesti sopiva tapa toimia Vertaisviestijä-vapaaehtoisena.

Vapaaehtoistoiminta

Turun Lähimmäispalveluyhdistyksen järjestöidentiteetin keskeinen elementti on vapaaehtoistoiminta, joka jatkuu toimintasuunnitelmavuonnakin aktiivisena. Yhdistyksen vapaaehtoiset ovat mukana hankkeissa (Sippe, Siskot ja Simot, Varjosta valoon, Vertaisviestijät) ja toimivat Kotikunnaan asukkaiden ulkoilu- ja juttukavereina tai ystävinä (Päivän piristäjät). Päivän

piristäjät saattavat asukkaita kulttuuritapahtumiin ja esityksiin. Vapaaehtoiset ohjaavat monia ryhmiä Ikääntymisen resurssikeskus -mallin mukaisesti. Vapaaehtoiset voivat halutessaan ja omien kiinnostustensa mukaisesti osallistua myös liikunnallisten aktiviteettien ohjaamiseen yhdessä fysioterapeutin kanssa. Kotikunnaan hoitoyksiköissä vapaaehtoiset keskittyvät läsnäoloon ja ajan antamiseen asukkailla.

Tarjoamme perinteisempien, sitoutuneempien tehtävien lisäksi mahdollisuuden osallistua hyvänteekoon myös keikkaluonteisesti tai vaikkapa vain kertaluonteisesti. Näin yhä useampi löytää itselleen sopivaa toimintaa. Uusia vapaaehtoisia rekrytoidaan erityisesti Varjosta valoon -toimintaan, pop up – tempauksiin, Vertaisviestijöiksi ja Sippe- toimintaan mutta myös Kotikunnaan eri yksiköiden omiksi vapaaehtoisiksi. Muidenkin toimijoiden kuten Avustajakeskuksen Muistivapaaehtoisten ja SPR:n Kulttuuriystävien palveluita hyödynnetään. Siskot ja Simot ry:n kanssa yhteistyötä jatketaan osana Liikkuva resurssikeskus -toimintaa; siinä keskiössä on pop up -tyyppinen vapaaehtoisena toimiminen.

Yhteisöllisyys on aina ollut vapaaehtoistoimintamme kantavana teemana. Vapaaehtoistoiminta nähdään kansalaisyhteisönä ja itseisarvona, joka tuo iloa ja sisältöä myös vapaaehtoisen omaan elämään. Kotikunnaan vapaaehtoisille on tulevanakin vuonna tarjolla hyvinvointia tukevaa virkistystoimintaa (joulu- ja kevätjuhlat, retkiä ja tempauksia), koulutusta, tiimipalavereja ja työnohjausta. Vapaaehtoisilla on yhteisö ja paikka, johon kuulla. Sosiaalisen turvaverkon olemassaolo on todella tärkeää. Yhdistyksemme oman toiminnan lisäksi autamme ihmisiä löytämään myös muiden järjestöjen, kaupungin tai seurakuntien vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksien pariin. Vapaaehtoisuuden merkitystä vapaaehtoisille itselleen selvitetään joka vuotiseen tapaan kyselyllä.

Teemme tiivistä yhteistyötä mm. PIDÄ HUOLTA -viikon verkoston kanssa (pääorganisoijana Tukenasi ry, mukana meidän lisäksi myös Turun kaupunginkirjasto). Päivitämme yhdessä kerran vuodessa monen eri tahojen konkreettisia vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia sisältävät PIDÄ HUOLTA -kansiot. Kansioihin voi tutustua omatoimisesti kirjastoissa tai järjestötyöntekijän kanssa Liikkuvan resurssikeskuksen pysäkeillä tai Lähitorilla. Valikkoryhmän järjestämät vapaaehtoistyön messut järjestetään tänäkin vuonna ja olemme aktiivisesti mukana niiden järjestelyissä. Vapaaehtoisen vanhustyön kehittämisryhmän puheenjohtajana on yhdistyksen työntekijä, ja yhdistys on aktiivisesti mukana myös Nice-verkostossa, Turun Seudun Valikkoryhmässä, Turun Seudun Vanhustuen Tukiystävätoiminnan johtoryhmässä ja Mereon Etsivän vanhustyön tuetun

vapaaehtoistoiminnan hankkeen ohjausryhmässä. Valtakunnallisiin vapaaehtoistoiminnan foorumeihin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan. Vapaaehtoistoiminta vanhusten parissa -kurssi pidetään kaksi kertaa vuodessa yhdessä Varhan, Turun kaupungin, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän sekä useiden järjestöjen kanssa. Vapaaehtoisille tarjotaan myös täydennyskoulutusta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vuoden 2024 koulutusteemoja ovat mm muistiasiakkaan kanssa vapaaehtoisena toimiminen ja liikkumisen apuvälineet. 2023 toteutetun kyselyn perusteella myös vapaaehtoisten perehdytykseen tulee kiinnittää enemmän huomiota. Tarjoamme oppilaitoksille ja työyhteisöille vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia. Olemme kehittämässä ja osaltamme mahdollistamassa Turun AMK:n sosionomiopiskelijoiden vapaaehtoistoiminnan jaksoja.

Kansalaistoimintaa verkostoyhteistyönä

Olemme mukana Taikusydämen Varsinais-Suomen alueverkostossa (Varavoimaverkosto). Yhdistyksen edustaja kuuluu Varhan virallisena yhdyspintarakenteena toimivaan kulttuurihyvinvoinnin alatyöryhmään, Etsivän vanhustyön valtakunnallisen ja alueellisen verkoston kehittämisryhmään, Suunta- hankkeen ohjausryhmään, SILTA-hankkeen, Mereon Etsivän vanhustyön tuetun vapaaehtoistoiminnan, Turun Seudun Vanhustuki ry:n Tukiystävätoiminnan, Varsinais-Suomen Voimaa vanhuuteen- ohjelman ja Turun Seudun Valikon ohjausryhmiin sekä tarpeen mukaan myös muihin ohjausryhmiin sekä taiteen ja hyvinvoinnin yhteistyötä kehittäviin kokoonpanoihin.

Yhteisömusiikkipedagogien säännölliset vierailut Kotikuntaan eri yksiköissä jatkuvat. Ikääntyneiden Taiteiden yö -perinnettä jatketaan. Yhdessä me muistamme- hanketta toteutetaan yhdessä Kirjan talon kanssa. Kotikuntaassa kokoontuu myös ikääntyneiden omaehtoisia keskustelu- ja harrasteryhmiä Ikääntymisen resurssikeskus - ideologian mukaisesti.

Virtuaalista kuvaa ja elävää taidetta yhdistävä toiminta jatkuu Varsinais-Suomen liiton (Akke- avustus) tuella. Lisätyn todellisuuden ja elävän taiteen yhdistämistä kokeillaan Turun lisäksi uusissa kunnissa Varsinais-Suomessa osana ”Lisätty todellisuus (AR) ja yhteisötaide katvealueiden ikääntyneiden elämyksellisen arjen ja osallisuuden mahdollistajana” -hanketta. Kumppaneina ovat Pöytyän, Paraisten ja Laitilan kunnat. Hankkeen parissa työskentelee 1 projektityöntekijä. Toimintaa esitellään laajasti valtakunnallisesti seminaareissa ja tapahtumissa hyvänä käytäntönä.

Lumoudu luonnosta- toiminta käynnistyy mahdollisesti ELY-keskuksen hankeavustuksen tuella. Vuoden 2024 aikana kehitetään edelleen lisätyn todellisuuden (AR) ja virtuaaliluonnon elämyksellisyyttä. Yhteistyötä tehdään mm. Luonnonvarakeskuksen eli LUKE:n ja CTRL Realityn kanssa. Toiminnan kohderyhmänä ovat ikäihmisten lisäksi myös työikäiset ja ylisukupolvinen toiminta. Lähiluonnon hyvinvointivaikutukset ovat keskeisessä asemassa vuoden 2024 hanke- ja vapaaehtoistoiminnassa.

Yhteisiä EU:n rahoittamia hankekokonaisuuksia käynnistyy myös Turun AMK:n kanssa sekä sosiokulttuurisen työn että heikommassa asemassa olevien ikääntyneiden liikkuvien palveluiden puitteissa. Olemme mukana myös sosionomikoulutuksen ohjausryhmässä.

KIINTEISTÖNHOITO, RAVINTOHUOLTO ja PUHTAANAPITO

Kiinteistönhoidon tärkeimpänä tehtävänä on ylläpitää viihtyisää ja turvallista asumista sekä pitää huolta kiinteistön arvosta. Kotikunnaassa asuu ja työskentelee hyvinkin jo pienen kyläyhteisön verran ihmisiä, joten siellä voi havaita samat ilmiötkin kuin yhteiskunnassa yleisesti. Kiinteistöhoito pitää huolta yhteisön jäsenistä pitämällä huolta heidän asuin- ja työympäristöistään. Huollettavat tilat eivät rajaudu

pelkästään talon seinien sisälle, missä on erilaisia tiloja eri käyttötarkoituksiin ja yhteisölliseen yhdessäoloon, vaan ulkoalueiden viihtyvyys ja käytettävyys korostuvat erityisesti kesäaikaan. Talvella pääpaino on alueiden esteettömyydestä huolehtimisesta ja liukkauden estossa. Kotikunnaan sisäpihoilla asukkaat viettävät kesäisin paljon aikaa, ja onpa osa asukkaista omaehtoisesti innostunut pienimuotoisista puutarhatöistäkin. Tähän haluamme asukkaita kannustaa jatkossakin heidän omien voimavarojensa ja kiinnostuksensa mukaan. Asukkaiden omien toiveiden ja kehittämisehdotusten esiin tuominen on tervetullutta. Yhtenä hyvänä kanavana siihen toimii Kotikunnaan asukasneuvosto.

Kiinteistönhoidon toimet tähtäävät vähintäänkin kiinteistön arvon säilymiseen ja investoinneilla kiinteistön arvoa pyritään jopa nostamaan. Tulevien vuosien suurimpia haasteita tulee vesijohtojen laajamittainen uusimisen lisäksi olemaan keittiön peruskorjaus, joka on järkevää ajoittaa samaan ajankohtaan kuin ilmanvaihtojärjestelmän peruskorjaus. Tarkoituksenmukaista on toteuttaa myös lämmön talteenotto ainakin valmistuskeittiön osalta. Samassa yhteydessä on optimaalinen ajankohta kartoittaa, onko syytä tehdä muutoksia tai perusparannuksia koko 1991 valmistuneen osan ilmanvaihtokoneeseen. Kesällä asuin- ja työskentelyolosuhteet ovat viime vuosina olleet

Kotikunnaan vanhassa osassa ajoittain tukalan kuumia. Saman ilmastokehityksen jatkuessa tullaan tilanteeseen tarvitsemaan helpotusta. Sprinklerijärjestelmä kattaa nyt lähes koko kiinteistön. Keittiön osalta se jätettiin tehtäväksi keittiöremontin yhteydessä. Keittiön peruskorjaus on näin ollen ajankohtainen ennen kuin sprinklerin rakennuslupa umpeutuu vuonna 2026. Keittiön laitteita korjataan paljon ja uusia laitteita on jo jouduttu hankkimaan yksitellen. Tämä ei tietenkään ole tarkoituksenmukaista eikä taloudellista, vaan laitekanta kannattaa uusia peruskorjauksen yhteydessä.

Vuoden 2023 kiinteistön budjettiin kirjattiin vain toimenpiteitä, jotka tähtäsivät energiansäästöön. Näin ollen muita toimia on siirtynyt tulevaisuuteen. Vanhan osan vuokra-asuntojen kiintokalusteet ja kodinkoneet ovat alkuperäiset. Alkuvuonna 2024 pyritään remontoimaan yksi malliasunto, jonka perusteella kaikki 39 vuokra-asuntoa tullaan muutaman vuoden sisällä remontoimaan. Suunnitelmissa on, että viimein saadaan myös neljän parvekkeen peruskorjaus valmiiksi. Yhden huoneiston pintaremontti budjetoidaan Asuinkotiin vuodelle 2024.

Kiinteistön vuonna 2017 tehtyyn kuntokartoitukseen (PTS) on kirjattu paljon suositeltavia toimenpiteitä. Näistä yksi on E-osan kaukolämmön alajakokeskus, jonka vaihtoa päätettiin siirtää. Siihen varaudutaankin nyt vuoden 2024 budjetissa.

Ruokasalin ja muutamien toimistojen akustiikkaa parannetaan asentamalla akustolevyt. Keittiö odottaa peruskorjausta, joten hankintoja ei budjetoida. Varaudutaan kuitenkin laiterikkoihin. Keittiön peruskorjauksen suunnittelu aloitetaan vuoden 2024 aikana ja tavoitteena on, että korjaus saadaan toteutettua vuonna 2025. Kaislassa tehdään muutamiin asukashuoneisiin pintaremontit ja Kaislan yläterassin laudoitus uusitaan.

Venlan toimiston ja lääkkeenjakohuoneen pinnat uusitaan ja budjetoidaan myös kahden Venlan asukashuoneen pintaremontit. Väinö-kotiin ja Sylvi-kotiin ei budjetoida korjauksia. Sisäpihoille hankitaan uudet katokset/paviljongit.

Kiinteistönhoidon kokonaisuuteen kuuluvat myös siivous, jätehuolto, turva- ja lukitusjärjestelmät sekä muut tekniset järjestelmät sisältäen ATK:n- ja laitteistot. ATK-palvelut ostetaan ulkopuoliselta toimijalta. Viranomaisyhteistyö ja turvallisuusasiat ovat olennainen osa kiinteistönhoidon vastuualuetta. Henkilökunnan turvallisuustietoutta- ja osaamista ylläpidetään monin keinoin. Kiinteistöhoito huolehtii edelleen henkilökunnan alkusammutusharjoituksien, evakuointiharjoituksien sekä kuukausittaisten kiinteistön turvallisuuskierrosten järjestämisestä. Tiloja vuokrataan esimerkiksi kokous- tai koulutusikäyttöön. Kampaamotilojen osalta hyvin sujunut yhteistyö Turun ammatti-instituutin kanssa jatkuu ja kampaamopalvelut ovat myös talon ulkopuolisten asiakkaiden käytössä.

Keittiö tukee toiminnassaan asiakkaidensa omatoimisuutta ja vielä olemassa olevien voimavarojen säilymistä. Ruokailu on monille asukkaille päivän odotettu kohokohta ja yhteisöllinen tapahtuma. Talon omassa keittiössä ja ruokasalissa on myös pienimuotoista kahvilatoimintaa ja asukkaat kokoontuvatkin ruokasaliin iltapäiväkahville. Keittiön asiakaskuntaa ovat Kotikuntaan asukkaat, henkilökunta, omaiset, vapaaehtoiset, hankkeiden asiakkaat sekä kotikuntaan ulkopuolelta lounaalle ja tilaisuuksiin tulevat ihmiset. Ravitsemussuositukset luovat raamit ruokalistasuunnittelulle. Suositusten toteutumista seurataan käytössä olevan suunnittelun ja seurannan ohjelmiston avulla, jotta varmistetaan ruoan ravitsemuksellinen täysipainoisuus. Keittiön toimintaa ohjaavat lisäksi monet muut viranomaissuositukset ja -säädökset sekä sopimukset. Lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään ruoan makuun, ulkonäköön, monipuolisuuteen sekä ruokailuympäristön viihtyvyyteen.

Toimintaympäristön muutokset haastavat jatkuvaan toiminnan arviointiin ja kaikkien toiminnan osa-alueiden säännölliseen tarkasteluun; tätä toimintasuunnitelmaa kirjoitettaessa on käynnissä tukkuliikkeiden kilpailutus. Ruokahävikin minimoiminen prosessin kaikissa vaiheissa on tärkeä osa keittiön ammattitaitoa. Hävikin määrään vaikuttaa keittiön lisäksi koko henkilökunta. Tiedonkulun osuutta ja oikea-aikaisuutta ei voi tässäkään yhteydessä liikaa korostaa. Prosessiluonteisessa keittiötyössä näkyy välittömästi ja erityisen hyvin jokaisen työntekijän työpanos erikseen ja sen merkitys lopputulokseen pääsemiseen. Määrä ei korvaa laatua ja ravitsemisalan jatkuva työvoimapula heijastuu erityisesti pulana juuri ammattitaitoisista sijaisista. Keittiön henkilökunnan tietojen ja taitojen ajantasaisuudesta huolehditaan koulutuksella. Myös nyt kilpailutuksessa olevan päätukkuliikkeen sopimukseen tulee kirjaus vuosittaisten koulutustilaisuuksien järjestämisestä keittiöhenkilökunnalle.

Kotikuntaan **puhtaanapitopalvelut** tuotetaan tulevana toimintavuonna ulkopuolisen, vuonna 2023 tarjouskilpailun seurauksena vaihtuneen palveluntuottajan toimesta.

Asiakaspalautetta ravintohuollosta, kiinteistönhoidosta ja siivouspalveluista kerätään asiakas- ja omaiskyselyjen kautta. Keittiö kerää lisäksi toiminnastaan jatkuvaa palautetta palautelaatikon avulla. Myös aktiivinen asukasneuvosto toimii palaute- ja tiedonvälityskanavana sekä keittiöön siivoukseen että kiinteistöhoitoon liittyvissä asioissa.

TALOUSHALLINTO

Kotikuntaan **taloushallinnosta** vastaa oma talouspäällikkö. Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry:n taloushallinnosta ostopalveluna hankitaan palkkahallinnon kokonaisuus sekä mahdolliset sijaispalvelut oman talouspäällikön poissaolojen ajaksi.

Yhdistykselle on laadittu realistinen talousarvio. Talousarvion ja strategisten mittareiden toteutusta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle. Talouden seuranta on reaaliaikaista ja kustannuspaikkakohtaista, joka mahdollistaa ennakkoinnin ja nopeamman reagoinnin.

Venäjän aloittama hyökkäysota maaliskuussa 2022 Ukrainaan vaikuttaa edelleen Suomen talouteen. Tämä näkyy kallistuneina kustannuksina ja lainojen korkokulujen kasvuna. Yhdistyksen tekemä hoitajien palkkaratkaisu kesällä 2023 vaikutti suoraan vetovoimaisena työntantajakuvaan ja alkusyksystä 2023 kaikki avoimet hoitajien toimet oli täytetty. Kustannusten hinnannousu, lainakorkokulujen kasvu, korkea inflaatio, hoitajapula sekä hyvinvointialueen säästötoimenpiteet vaikuttavat yhdistyksen talouteen vuonna 2024.

Talouden vakaus edellyttää, että palveluasuntojen käyttöaste pysyy korkeana ja henkilöstökustannukset hallittuina. Yhdistyksen tavoite on hyvä maine palveluntuottajana ja työntantajana. Yhdistys panostaa positiivisen ja henkilöstön pitovoimaiseen työntantajakuvaan rekrytoidakseen osaavia hoitajia, jotta vaihtuvuus olisi maltillista.

HENKILÖKUNTA JA TYÖYHTEISÖ

Turun Lähimmäispalveluyhdistyksessä työskentelee vuonna 2024 vakituisesti tai määräaikaisesti lähes 100 eri ammattialojen osaajaa, joista valtaosa tekee hoito- tai huolenpitotyötä. Asukkaiden kokonaisvaltaisesta huolenpidosta vastaavat omalta osaltaan myös ravintopalveluiden, siivouksen, fysioterapian, hallinnon ja kiinteistönhoidon ammattilaiset, projektityöntekijät sekä kaikki sijaiset. Palveluketjua täydentävät ulkoa ostetut palkkahallinnon, tietotekniikan, puhtaanapidon ja kiinteistöhuollon palvelut. Näiden lisäksi työyhteisöön kuuluu lukuisa joukko vapaaehtoisia, työelämään tutustujia ja monista eri oppilaitoksista tulevia harjoittelijoita ja oppisopimusopiskelijoita.

Toimintasuunnitelman laadintavaiheessa vaikuttaa vahvasti siltä, että läkkäiden ihmisten palvelujen lakiuudistuksen toinen vaihe ei tule astumaan voimaan vielä joulukuussa 2023. Tämä tarkoittaisi vuonna 2024 sitä, että tehostetussa ympärivuorokautisessa asumisessa henkilöstö mitoitus on 0,65 ja vaativassa hoidossa 0,7.

Hoitaja ula ja kova kilpailu osaavasta sote-henkilöstöstä tulee kuitenkin jatkumaan myös vuonna 2024. Yhdistys on tehnyt vuoden 2023 Tes-ratkaisujen ohella paikallisesti merkittäviä palkitsemisjärjestelmän uudistuksia. Olemme kyenneet lisäämään työn pitovoimaa ja vetovoimaa kuluneen vuoden aikana. Epäselvää edelleen on kuitenkin se, miten mm. Varhan palkkaharmonisaatio tulee vaikuttamaan sote-alan palkkaukseen, Kiinnostavaa on myös se, miten muut palveluntuottajat pystyvät vastaamaan näihin henkilöstökustannusten haasteisiin.

Palkkaratkaisujen ja palkitsemisjärjestelmien uudistusten ohella on henkilöstövuokrauksen määrä kasvanut merkittävästi viimeisen vuoden aikana. Trendi tulee varmasti pysymään vastaavanlaisena myös vuonna 2024.

Työpaikan pito- ja vetovoima on kuitenkin paljon muutakin kuin palkkaratkaisuja. Vuoden 2024 arvoteman mukaan panostamme yhteisöllisyyteen, joka tarkoittaa sitä, että panostamme edelleen henkilöstön hyvinvointiin, yhdenvertaisuuteen, arvostavaan kohteluun ja avoimeen keskustelukulttuuriin. Arvostamme työyhteisössä osaamisen ja sitoutumisen ohella toistemme kunnioittamista, työn iloa ja yhteistyötä. Työnantajana luomme niin työn oheen kuin vapaa-ajallekin foorumeita, joissa henkilöstö voi saada äänensä kuuluviin ja kokea kuuluvansa tasavertaisena jäsenenä tähän yhteisöön.

Yhdistyksellä on koulutussuunnitelma, joka on luotu yhdessä lähiesimiesten ja henkilöstön kanssa. Suunnitelmien lisäksi pyrimme aktiivisesti kartoittamaan myös yksilölliset tarpeet koulutuksen ja osaamisen osalta mm. kehityskeskusteluissa,

Hyvään johtamiseen halutaan panostaa jatkossakin koulutusten ja aktiivisen kuuntelemisen kautta. Tavoittelemme yhteisössämme valmentavan johtamisen mallia, jossa hallinnon kynnykset pysyvät matalina, johtajat ovat helposti tavoitettavissa ja jokainen yhteisön jäsen uskaltaa kertoa mielipiteensä. Sitoudumme vuotuisiin johtamis- ja työtyytyväisyyskyselyihin, joiden pohjalta voimme kehittää ja ylläpitää hyvää johtamiskulttuuria ja työtyytyväisyyttä.

Merkittäviä keskustelun ja työn kehittämisen foorumeita ovat tiimi- ja osastopalaverit, hallinnon palaverit sekä johtoryhmän, hoitotyön johdon, työsuojelutoimikunnan ja eettisen työryhmän kokoukset. Koko henkilökunnan yhteisiä Arjen asiat -iltapäivätapaamisia järjestetään tilanteen mukaan. Informatiivisia ”toiminnanjohtajan tunteja” pidetään muutaman kerran vuodessa. Esimiesten ja työntekijöiden välisiä kahdenkeskisen vuorovaikutuksen, palautteen annon ja työn kehittämisen kanavia ovat vähintään kerran vuodessa käytävät kehityskeskustelut.

Henkilöstön työhyvinvointi-, työturvallisuus-, koulutus- ja virkistysasioita käsittelee eri tiimien edustajista koostuva työsuojelutoimikunta. Sen tärkein tehtävä on aktiivisen turvallisuuskulttuurin ja -keskustelun edistäminen koko organisaatiossa. Ennakoinnilla, avoimella keskustelulla ja säännöllisellä riskien arvioinnilla työhön liittyviä vaaroja ja tapaturmia voidaan vähentää tai poistaa kokonaan. Tavoitteena on aina nolla tapaturmaa. Kiusaamisen ja epäasiallisen kohtelun suhteen Kotikunnaassa on nollatoleranssi. Mahdollisiin kiusaamistapauksiin puututaan yhdessä sovitun ja kirjatun toimintamallin mukaisesti heti, kun asia tulee esimiehen tietoon.

Työterveyshuollon palveluista vastaa Lääkärikeskus Aava. Työterveyspalvelumme ovat erittäin kattavat.

Panostamme myös henkilöstön virkistystoimintaan. Keväällä pidämme henkilöstölle perinteisen kevättempauksen, syksyllä menemme johonkin kulttuuritapahtumaan ja joulun alla pidetään perinteiset joulujuhlat. Koko talon yhteisen virkistystoiminnan lisäksi tiimeillä on käytössään tyky-raha, jolla tuetaan tiimien omien tyky-tapahtumien järjestämistä. Kotikunnaan kuntosalia on henkilökunnan vapaassa käytössä. Myös lajikokeiluihin ja omaehtoiseen ryhmätoimintaan kannustetaan.

Kiinteistökierroksia (turvallisuuskierroksia) järjestetään kerran kuukaudessa. Turvallisuus- ja suojelukoulutusta sekä ensiapukoulutusta on vuosittain ohjelmassa. Kotikunnaan poistumis- ja alkusammutusharjoitukset pidetään vuosittain. Kaikille kesäajalle järjestetään lomakauden kynnyksellä turvallisuusluento ja kiinteistökierrros. Läheltä piti -

tilanteet kirjataan sähköiseen Riskipulssi-ohjelmaan, jolloin ne tulevat automaattisesti koko talon johdon tietoon. Kaikki ilmoitukset käsitellään myös tiimin kesken ja raportoidaan tarvittaessa työsuojelutoimikunnalle. Läheltä piti-tilanteista informoidaan tarvittaessa myös työterveyshuoltoa.

Henkilöstön aiempaa suurempi vaihtuvuus on lisännyt huomattavasti perehdyttämistä ja osaamisen varmistamisen paineita. Olemme ottaneet käyttöön Skhole-oppimisympäristön, jossa koulutukset toteutuvat verkkoympäristössä. Skholen avulla pystymme varmistamaan koko henkilöstön osalta kriittiset osaamisalueet. Skholen alustalla suoritetaan myös lääkehoidon koulutukset ja tentit. Työyhteisössämme korostetaan jokaisen mahdollisuutta, mutta samalla myös velvollisuutta kehittää osaamistaan ja esittää toiveita tarpeellisiksi katsomistaan koulutuksista mm. kehityskeskusteluissa ja tiimipalavereissa.

Laadun kehittäminen SHQS- järjestelmää hyväksikäyttäen jatkuu. Varsinaisen sertifikaatin hankinta ei mielestämme ole niinkään olennaista, vaan se, että pyrimme laatu järjestelmän kautta itse havaitsemaan ja reagoimaan mahdollisiin laatu poikkeamiin. SHQS- järjestelmän Itsearviointilomakkeet auttavat tässä työssä merkittävästi. Omavalvontasuunnitelma on kuitenkin edelleen tärkein laadunhallinnan kokonaisuus.

TyövuoroVelho-, RAI-, DomaCare- ja Vivago-koulutusta tarjotaan tarpeen mukaan. Koulutukset toteutetaan pääasiassa etäkoulutuksina tai Kotikunnaassa, mutta myös talon ulkopuolella pidettäviin koulutuksiin ja seminaareihin osallistutaan tarpeen mukaan. Yhdistyksen henkilökuntaa toimii kouluttajan ja luennoitsijan roolissa niin omassa organisaatiossa kuin myös alueellisesti ja valtakunnallisesti. STEA:n koulutuksiin ja hankekoulutuksiin osallistutaan aktiivisesti. Myös Varhan ja THL:n tarjoamiin koulutuksiin ja työpajoihin osallistutaan. Eettisyys ja sosiokulttuurinen vanhustyö ovat mukana koulutusten sisällöissä kautta linjan entiseen tapaan. Vapaaehtoisten peruskoulutusta ja täydennyskoulutusta järjestetään vuosittain.

Eettinen työryhmä

Kotikunnaan **eettinen työryhmä** tukee ja innostaa koko talon eettistä keskustelua. Vuoden 2024 yhteisöllisen teeman mukaisesti myös eettinen keskustelu ja toimintatapa on jokaisen työntekijän vastuulla. Ensi vuonna jatkamme edelleen eettisen työryhmän tehtävien kirkastamista eli sitä, mitkä kysymykset kuuluvat työryhmälle ja mitkä käsitellään muilla talon foorumeilla.

Eettisen ammatillisen kasvun tukemiseksi työryhmä toteuttaa kevään 2024 aikana henkilökunnalle eettisyyteen liittyvää koulutusta. Yhteiset koulutukset ja mahdollisuudet eettiseen keskusteluun vahvistavat myös koko Kotikunnaan yhteisöllisyyttä. Työryhmä

järjestää myös infotilaisuuden, missä esitellään työryhmän jäsenet ja tehtävät. Tämä on tärkeää, koska yhteisössämme on paljon uusia työntekijöitä. Työryhmä organisoii syksyllä 2024 eettisen iltapäivän, jossa käsitellään ryhmissä yksiköistä nousseita eettisiä kysymyksiä. Talon yhteisissä tapahtumissa järjestämme työryhmänä mukavia tempauksia.

HARJOITTELIJAT

Kotikunnaassa tehdään monipuolista **opiskelijayhteistyötä**. Kotikunnas onkin haluttu oppimisympäristö, jossa suoritetaan vuoden mittaan useita alan harjoittelujaksoja ja tehdään monipuolista oppilaitosyhteistyötä muutoinkin. Haluamme toimia aktiivisena ja positiivisena yhteistyökumppanina. Harjoittelijoiden saaman ohjauksen tulee olla laadukasta ja kokemus vanhustyöstä mahdollisimman positiivinen. Opiskelijapalautetta kerätään jokaiselta harjoittelijalta. Se auttaa meitä kehittämään opiskelijaohjausta ja siihen liittyvää koulutuksen tarvetta. Yhdistyksen strategian mukaisesti Kotikunnaassa halutaan edistää myönteistä kuvaa vanhustyöstä ja lisätä alan vetovoimaisuutta kaikin tavoin – myös harjoittelijoiden hyvien kokemusten kautta. Olemme solmineet kumppanuussopimuksen sekä Turun ammatti-instituutin, että Turun AMK:n kanssa. Yhteistyösopimukset kirkastavat entisestään yhdistyksemme ja oppilaitosten välistä monipuolista ja tavoitteellisesta yhteistyöstä. Tulevanakin vuonna tulemme jakamaan stipendin motivoituneelle TAI:n lähihoitaja opiskelijalle.

